

Република Србија
Републички завод за статистику

РОМИ У ПОПИСУ

Пробни попис
становништва, домаћинства и станова
1-15. новембар 2009.

Република Србија
Републички завод за статистику

ISBN 978-86-6161-001-1

РОМИ У ПОПИСУ

**Пробни попис становништва, домаћинства
и станова 1-15. новембра 2009.**

Београд, 2010.

**РОМИ У ПОПИСУ – Пробни попис становништва, домаћинства и станова
1-15. новембра 2009.**

Издавач: Републички завод за статистику, Београд, Милана Ракића бр. 5

За издавача: проф. др Драган Вукмировић, директор

Аутори: проф. др Драган Вукмировић, Љиљана Ђорђевић, Снежана Лакчевић

Лектор: Емилија Видановић

Дизајн корица и израда графикана: Милан Шормаз

Технички уредник: Ирена Димић

Приликом коришћења података објављених у овој публикацији обавезно је навођење извора.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

314.117(=214.58)(497.11)"2009"(083.81)

ВУКМИРОВИЋ, Драган, 1962-

Роми у попису : пробни попис становништва,
домаћинства и станова 1-15. новембра 2009. /
[Драган Вукмировић, Љиљана Ђорђевић,
Снежана Лакчевић]. - Београд : Републички
завод за статистику, 2010 (Београд :
Републички завод за статистику). - 53, 53
стр. : илустр. ; 25 cm

Оба рада штампана у међусобно обрнутим
смеровима. - Насал. стр. приштампаног превода :
Roma apo registruibe. - "У публикацији
'Роми у попису' Републички завод за
статистику Србије објављује преглед
извршених активности у оквиру припреме и
реализације пројекта: 'Пробни попис
становништва, домаћинства и станова 1-15.
новембра - едукација Рома' ..." -> предговор.
- Податак о ауторима преузет из колофона. -
Тираж 100.

ISBN 978-86-6161-001-1

1. Ђорђевић, Љиљана, 1967 - [аутор] 2.

Лакчевић, Снежана, 1961 - [аутор]

а) Роми - Србија - 2009 - Пописи
COBISS.SR-ID 179524108

www.stat.gov.rs

Издаје

Републички завод за статистику, Београд, Милана Ракића 5

Телефон: 011 2412-922; Телефакс: 011 2411-260

Број страна: 53 • Тираж: 100

Предговор

У публикацији „Роми у попису“ Републички завод за статистику Србије објављује преглед извршених активности у оквиру припреме и реализације пројекта: „Пробни попис становништва, домаћинстава и станова 1-15. новембра – едукација Рома“, као и анализу прикупљених података.

Пробни попис спроведен је на основу уговора о реализацији пројекта: „Партнерство у статистици“, који је потписан између Шведске, коју представља Шведска агенција за међународну сарадњу (SIDA), и Србије, коју представља Републички завод за статистику.

Београд, новембар 2010. године

Директор
Проф. др Драган Вукмировић

САДРЖАЈ

Предговор.....	3
Увод.....	7
Пројекат: Пробни попис – едукација Рома.....	9
Циљеви пројекта:.....	9
Планиране активности.....	9
Избор узорка.....	10
Ажурирање документације пописних кругова.....	10
Методологија.....	12
Пописни обрасци.....	13
Непосредни учесници у организацији и спровођењу Пробног пописа.....	13
Координационо тело.....	14
Пројектни тим.....	15
Пописивачи, инструктори и супервизори.....	16
Обука инструктора и пописивача.....	16
Обилазак пописних кругова пред Пробни попис.....	18
Пописивање.....	19
Припрема за унос и унос података.....	21
Шифрирање података после уноса.....	22
Резултати Пробног пописа.....	23
Роми у светлу пописних података.....	25
Полна и старосна структура.....	25
Образовне карактеристике.....	27
Економске карактеристике.....	29
Извори средстава за живот у последњих годину дана.....	31
Фертилитет Ромкиња.....	31
Домаћинства.....	33
Стамбене јединице.....	34
Закључци.....	34
Прилог 1. Пописни обрасци.....	39

Увод

У читавом послератном периоду званична статистика је у својим истраживањима, а нарочито у пописима становништва¹, посвећивала посебну пажњу етничким карактеристикама становништва земље. Тај интерес није био подстицан само идеолошким разлозима, него и природном потребом вишенационалног и мултикултуралног друштва за статистичким информацијама о кључним етнокултурним обележјима: националној припадности, матерњем језику и вероисповести. Захваљујући томе, данас се располаже веома богатом статистичком грађом о различитим демографским, образовним, друштвено-економским и другим особеностима етничких заједница на простору Србије.

Познато је да промене у броју становника представљају резултанту природног и механичког кретања становништва на одређеној територији и у одређеном временском периоду. Међутим, нарочито код Рома², али и код припадника још неколико етничких група (Муслимана, Југословена, Влаха...), у периоду од 1948. до 2002. године, уочавају се, од пописа до пописа, разлике у бројности које нису могле настати само под дејством наведених фактора. До великих осцилација у укупном броју припадника ових етничких заједница долазило је једним делом због измена у методолошким приступима (различите класификације националности у пописима), али основни разлог, ипак, лежи у чињеници да је од пописа до пописа долазило до промена у изјашњавању пописиваних лица о њиховој националној припадности.

Кључни разлог што демографске појаве у оквиру ромске заједнице још увек остају ван домашаја једне свеобухватне и утемељене анализе крије се у честим и радикалнијим променама у њиховим ставовима о властитом етничком идентитету.

После релативно доброг одазива Рома у пописима 1948. и 1953. године (када је пописано 46869 Рома), у попису 1961. године регистровано је свега 6624 лица у оквиру ромске заједнице. Од тада број Рома континуирано расте, те у 2002. години досеже бројку од око 108 хиљада лица. Овакви обрти у изјашњавању Рома су већ познати. У прошлости, уместо исказивања властитог идентитета, Роми су се често приклањали припадницима већинске заједнице, односно декларисали су се као припадници заједнице у чијој су средини живели. У постојећој научној литератури овај феномен је често означаван као "етничка мимикрија Рома".

Републички завод за статистику и Национални савет ромске националне мањине покренули су иницијативу за спровођење посебног пилот пројекта, како би се одређен број Рома едуковао за обављање пописних активности и, након тога, активно укључио у спровођење Пописа становништва, домаћинстава и станова 2011. године, чиме би био остварен један од битних предуслова за добијање квалитетних података, како о

¹ Подаци о националној припадности прикупљани су у свим пописима становништва у Републици Србији после Другог светског рата (7 пописа), и увек су изазивали посебно интересовање најшире јавности.

² Број Рома у послератним пописима је растао, а највеће релативно учешће у укупном становништву Србије Роми су достигли 2002. (1,44% или 108193 лица). Најниже учешће у укупном становништву имали су 1961. (0,10%), када су се само 6624 лица декларисала као Роми.

укупном броју Рома, тако и о основним социо-демографским карактеристикама припадника ове етничке заједнице.

Пројекат под називом "Пробни попис становништва, домаћинства и станова – едукација Рома" (у даљем тексту: Пробни попис) реализован је у периоду од 1. до 15. новембра 2009. године, у сарадњи са Шведском агенцијом за међународни развој (SIDA).

У спровођењу Пробног пописа, поред методолога, информатичара, пројектаната и менаџмента РЗС-а, учествовали су и представници Министарства за људска и мањинска права, Националног савета ромске националне мањине и Канцеларије за инклузију Рома Војводине.

Ради непосредне реализације теренских и других пописних активности (пописивање, инструктаже, унос података и шифрање пописног материјала), Републички завод за статистику је, на предлог Националног савета ромске националне мањине, ангажовао више од 80 Рома.

Пројекат: Пробни попис – едукација Рома

Циљеви пројекта:

1. Обука одређеног броја Рома за активно учешће у организационим припремама и теренском спровођењу Пописа 2011;
2. Информисање припадника ромске заједнице о значају спровођења пописа и њиховој улози у попису;
3. Потпун обухват Рома у Попису 2011;
4. Јачање поверења ромске мањине у резултате званичне статистике.

Партнер (донатор): Шведска агенција за међународни развој (SIDA)

Временски оквир: август 2009. – фебруар 2010.

Планиране активности

Активности у Пробном попису (Прилог 2) осмишљене су тако да се, колико год је то било могуће, симулирају организационе и теренске активности које су планиране за спровођење Пописа становништва, домаћинства и станова 2011. године, и то:

- израда пројектог захтева;
- избор узорка;
- ажурирање документације пописних кругова;
- припрема методологије, образаца и упутстава;
- израда апликација за унос, шифрирање и контролу података;
- медијска кампања;
- избор пописивача, инструктора, супервизора, контролора, оператера и шифраната;
- обука инструктора и пописивача;
- обилазак пописних кругова након обуке;
- пописивање;
- контрола рада пописивача током теренске акције;
- пријем и контрола пописне грађе;
- ручна прирема пописне грађе за унос;
- обука оператера;
- унос;
- обука шифраната;

- шифрирање неких обележја (делатност, занимање и највиша завршена школа);
- контрола квалитета шифрираног материјала и корекције;
- припрема базе података;
- табелирање;
- израда коначног извештаја.

Избор узорка

За спровођење Пробног пописа изабрана су 24 пописна круга (у 23 општине) у којима је, према резултатима Пописа становништва, домаћинства и станова 2002. године, забележено високо учешће Рома у укупном становништву (Табела 1).

Табела 1. Списак пописних кругова у којима је спроведен Пробни попис

Р. бр.	Општина	Круг	Назив општине	Насеље	Месна заједница	Статис. круг
1	70149	0653	Звездара	Београд-део	Миријево	7009895
2	70203	0236	Палилула	Београд-део	Карабурма	7014856
3	70157	0444	Земун	Београд-део	Братство - јединство	7010214
4	70181	0570	Нови Београд	Београд-део	Блок 64	7013248
5	70360	0353	Ваљево	Г. Грабовица	Горња Грабовица	7025076
6	71269	0250	Шабац	Рибари	Рибари	7106548
7	70637	0011	Коцељева	Брдарица	Брдарица	7046049
8	70351	0026	Бујановац	Бујановац	Бујановац	7023677
9	70432	0096	Врање	Врање	V МЗ Сава Ковачевић	7030819
10	70432	0228	Врање	Врањска Бања	Врањска Бања	7030916
11	70726	0392	Лесковац	Лесковац	Марко Црни	7058888
12	71137	0102	Сурдулица	Сурдулица	Сурдулица	7095155
13	70998	0093	Прокупље	Житни Поток	Житни Поток	7082363
14	70858	0523	Палилула	Ниш-део	-	7069634
15	70084	0028	Бела Паланка	Бела Паланка	Бела Паланка	7006373
16	70939	0190	Пирот	Пирот	Нова Мала	7076673
17	70947	0067	Пожаревац	Костолац	Градска МЗ Костолац	7077785
18	71099	0394	Смедерево	Смедерево	Папазовац	7092369
19	70653	0201	Краљево	Краљево	II МЗ "Центар"	7049609
20	80101	0022	Беоцин	Беоцин	Беоцин град	8006644
21	80152	0405	Зрењанин	Зрењанин	Вељко влаховић	8012547
22	80209	0155	Кикинда	Кикинда	Лидија Алдан	8017760
23	80225	0012	Ковин	Баваниште	Баваниште	8019886
24	80128	0067	Вршац	Вршац	Жива Јовановић	8008329

Ажурирање документације пописних кругова

Ради лакшег сналажења пописивача и инструктора на терену, било је неопходно ажурирати документацију пописних кругова (скице и описе) из пописа 2002. године којом је располагао Републички завод за статистику.

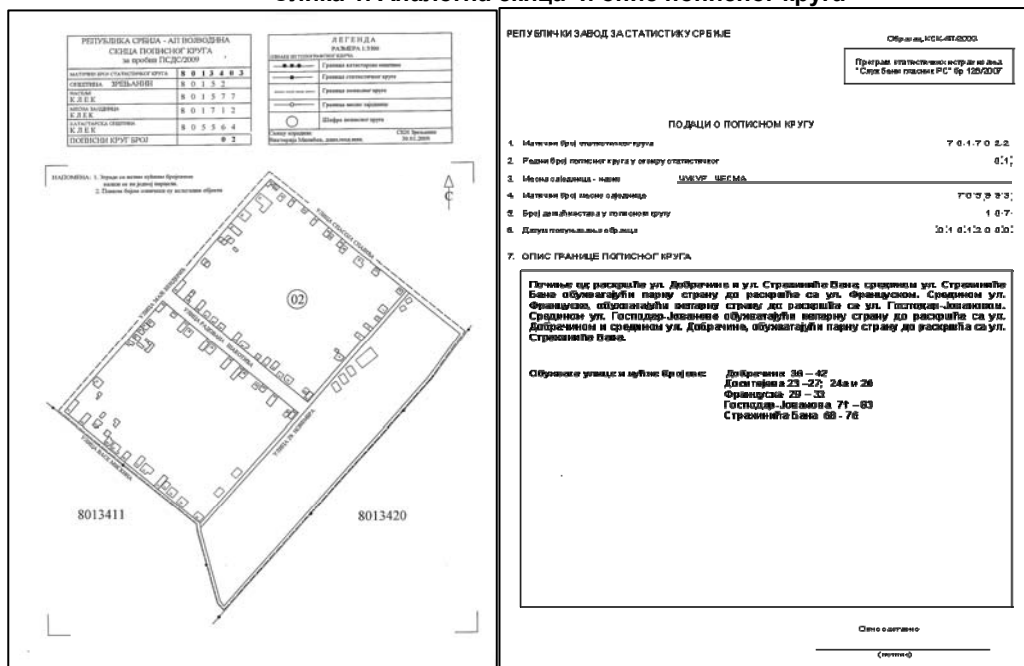
Ажурирање докумената вршено је изласком на терен, односно обиласком изабраних делова насеља и уписивањем података о новоизграђеним објектима у постојеће скице и описе пописних кругова. Кориговани су, такође, називи улица (промена назива улице у међупописном периоду), унети подаци о новоименованим улицама, као и о новим или измењеним кућним бројевима.

Послове ажурирања обавили су искусни статистичари, у сарадњи са општинским службама за катастар непокретности.

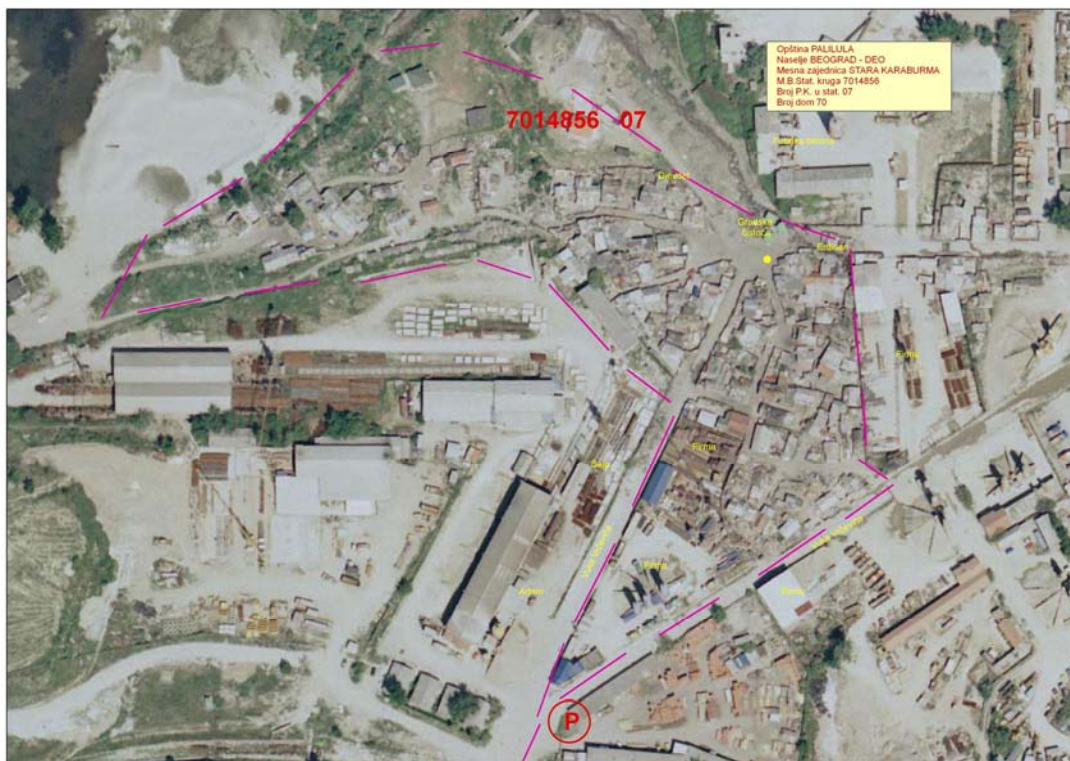
Током ове акције, установљено је да је у међупописном периоду у појединим пописним круговима дошло до значајног повећања броја домаћинства. Како би био задовољен критеријум о максималном броју од 100 до 120 домаћинства у пописном кругу (максимум јединица пописа за које пописивач може да прикупи податке за 10 до 12 дана), границе појединих пописних кругова су промењене (пописни кругови су подељени). Поред тога, из пописног круга у Врањској Бањи током ажурирања, искључили смо колективни центар за смештај интерно расељених лица са Косова и Метохије. Разлог за овакав поступак лежи у чињеници да пописивање колективних домаћинства и колективних станова захтева додатна методолошка објашњења и обуку, а имајући у виду основни циљ пробног пописа (едукација Рома за учешће у основним пописним активностима), сматрали смо да пописиваче не треба оптеретити оваквим специфичним случајевима.

Скице пописних кругова биле су различитог квалитета. Коришћене су ортофото слике или аналогне скице (слика 1 и 2).

Слика 1. Аналогна скица и опис пописног круга

Слика 2. Ортофото снимак пописног круга у општини Палилула (Град Београд)

Методологија

За Пробни попис припремљено је посебно Упутство за пописиваче, у којем су дата сва неопходна методолошка објашњења, као и објашњења која се односе на циљеве пописа, јединице пописа и њихова обележја и на обавезе и поступке пописивача у току теренског спровођења акције. Саставни део овог Упутства били су „Извод из упутства за организацију и спровођење пописа“ и „Упутство за рад на ручној припреми пописне грађе за обраду“.

У циљу обезбеђивања примене јединствене методологије, сви учесници Пробног пописа били су дужни да се доследно придржавају свих упутстава при извршавању прописаних пописних задатака и обавеза.

Пописни обрасци

За Пробни попис израђени су основни (Прилог 1.) и помоћни обрасци, који су по садржају и дизајну слични обрасцима који се припремају за Попис 2011. године.

Основни пописни обрасци:

- Пописница (образац ПР-1) – за прикупљање података о сваком лицу;
- Упитник за домаћинство и стан (образац ПР-2) – за прикупљање података о стану (настањеном или ненастањеном), настањеној пословној просторији или о просторији настањеној из нужде, и за прикупљање података о сваком домаћинству;
- Контролник (образац ПР-3) – за евидентирање свих јединица пописа у пописном кругу.

Помоћни обрасци:

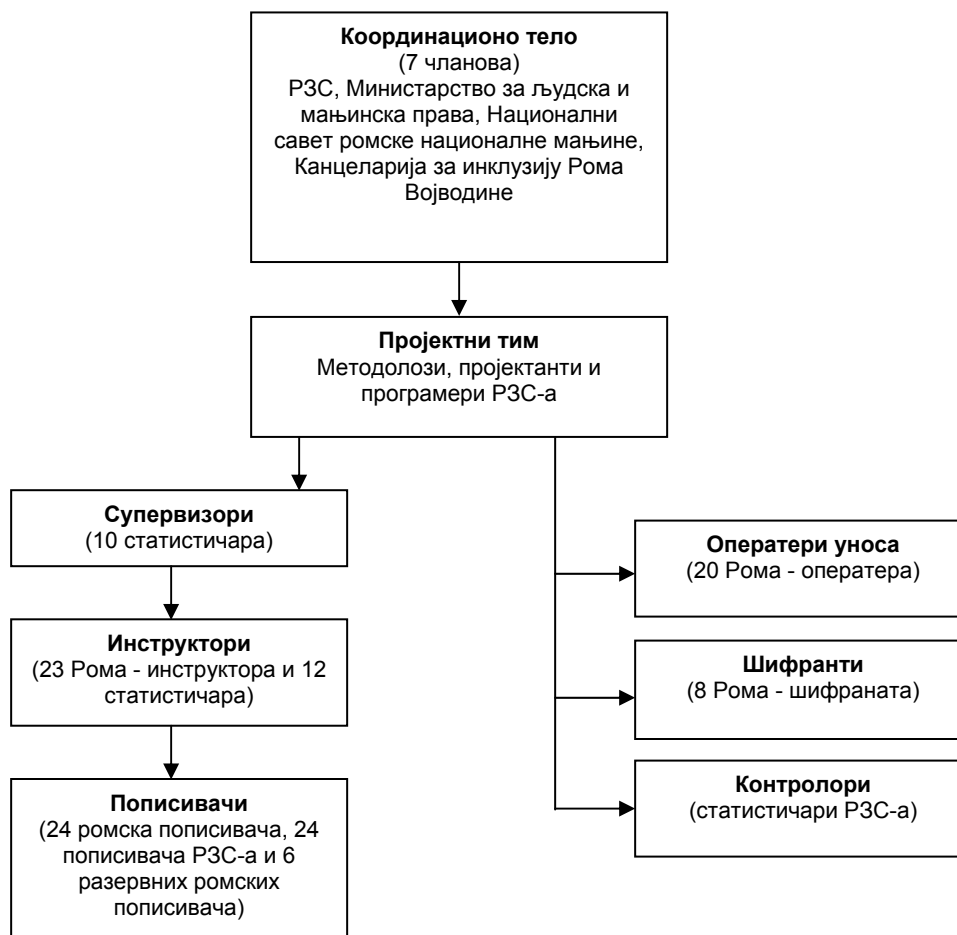
- Овлашћење за пописиваче, инструкторе и супервизоре (обрасци ПР-5, ПР-6 и ПР-7);
- Списак пописних кругова са идентификационим подацима (образац ПР-8);
- Обавештење о доласку пописивача (образац ПР-11);
- Евиденција о основним пописним обрасцима (образац ПР-12);
- Запажања непосредних учесника у пробном попису (образац ПР-13);
- Опис границе пописног круга (образац КСК/4П) и
- Скица (графички приказ) пописног круга.

Основни пописни обрасци („Пописница“ и „Упитник за домаћинство и стан“) преведени су на ромски језик. Пописивачи су одговоре испитаника уписивали у обрасце на српском језику, док су им обрасци на ромском језику служили као угледни примерци. Поред основних образаца, преведен је на ромски језик и помоћни образац „Обавештење о доласку пописивача“ (штампан је двојезично), као и пропагандни постер са обавештењем о пописној акцији.

Непосредни учесници у организацији и спровођењу Пробног пописа

За припрему, спровођење, обраду и анализу Пробног пописа ангажовано је око 200 лица.

Организациона шема

Координационо тело

Због реализације послова управљања свим активностима и свим учесницима у процесу припреме и спровођења Пробног пописа, формирано је седмочлано Координационо тело, у чијем саставу су били представници Републичког завода за статистику, Министарства за људска и мањинска права, Националног савета ромске националне мањине и Канцеларије за инклузију Рома Војводине.

Поред организационих послова, Координационо тело имало је, такође, задатак да својим ауторитетом обезбеди висок професионални ниво акције, те да, уколико се укаже потреба, решава организационо-методолошке проблеме и даје инструкције учесницима у попису.

Врло важан сегмент у популаризацији Пробног пописа представљала је медијска кампања. Чланови Координационог тела интензивно су сарађивали с представницима медија.

Конференција за новинаре – хотел „Звезда“ у Врњачкој бањи (14. октобар 2009).

Прилози посвећени овој акцији емитовани су на више телевизијских и радио станица, како пре почетка пробног пописа, тако и током његове теренске реализације. Пробни попис су пропатили и штампани медији.

Ромско насеље у Краљеву – прилог о Пробном попису емитован је у емисији "Грађанин" (РТС 1).

Пројектни тим

За послове припреме методолошких и организационих инструмената, израду програма за унос, контролу и шифрирање пописног материјала, обраду резултата, као и за друге

послове Пробног пописа, формиран је Пројектни тим, у чијем су саставу били пописни методолози, пројектанти, програмери, статистичари и стручњаци других профила Републичког завода за статистику.

Пописивачи, инструктори и супервизори

У циљу квалитетне обуке, за сваки пописни круг изабрана су по два пописивача, и то: један пописивач којег је бирао Национални савет ромске националне мањине и један пописивач који је већ учествовао у попису или у анкетним истраживањима Републичког завода за статистику у којима је домаћинство било извештајна јединица.

Основни критеријуми за избор пописивача били су:

- (1) да поседује диплому о завршеној средњој школи у трогодишњем или четворогодишњем трајању,
- (2) да је пунолетан и
- (3) да живи у насељу у којем се налази изабрани пописни круг.

Ангажовано је укупно 54 пописивача, укључујући и 6 резервних.

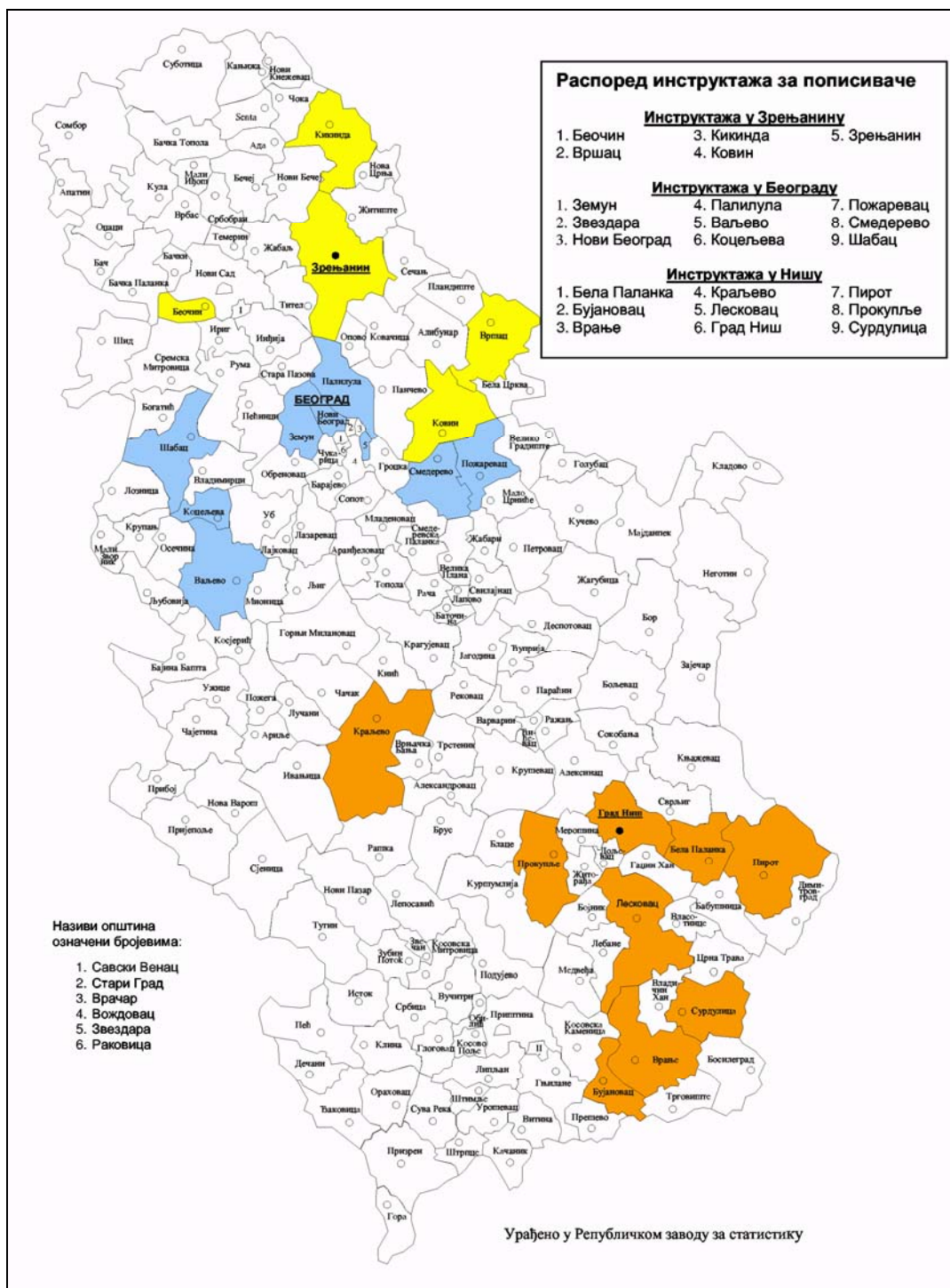
За сваку општину у којој се спроводио пробни попис ангажован је по један инструктор, на предлог Националног савета ромске националне мањине (укупно 23 инструктора). Критеријуми за избор инструктора били су идентични критеријумима за избор пописивача. Помоћ инструкторима у раду пружали су искусни статистичари - инструктори из Републичког завода за статистику (12 инструктора), а за организацију обуке и координацију рада пописивача и инструктора били су задужени супервизори из Републичког завода за статистику (укупно 10 супервизора).

Обука инструктора и пописивача

Обука је организована по угледу на обуку која се планира за Попис становништва, домаћинства и станова 2011. године. Најпре су пописни методолози одржали централизовану тродневну инструктажу у Београду за супервизоре и инструкторе пописа (19-21. октобра 2009), а, након тога, организоване су четвородневне инструктаже за пописиваче на 3 инструктажна пункта: у Зрањанину, Београду и у Нишу (картограм 1) у периоду од 26. до 29. октобра 2009. године.

Инструктаже за пописиваче организовали су супервизори РЗС-а. На овим инструктажама инструктори ромске националне припадности (уз помоћ инструктора РЗС-а) имали су задатак да, служећи се већ припремљеним презентацијама или на начин који сами изаберу, обуче пописиваче за рад на терену.

Картограм 1. Распоред инструктора за пописиваче

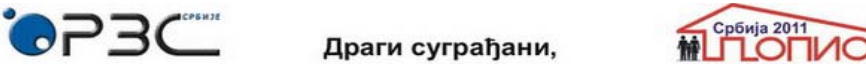

Квалитет обуке пописивача у многоме је зависио од способности ромских инструктора - предавача да у релативно кратком временском периоду савладају обимна методолошка упутства, као и од њихове умешности да пренесу стечено знање пописивачима. Многи ромски инструктори по први пут су се суочили са оваквом врстом задатка, па им је била неопходна мања или већа помоћ искусних инструктора РЗС-а. Ипак, може се констатовати да су све инструктаже успешно реализоване.

Обилазак пописних кругова пред Пробни попис

Акција обиласка пописних кругова организована је 2 до 3 дана пред почетак пописа. Инструктори су, заједно са својим пописивачима, обишли границе пописних кругова, служећи се, при томе, припремљеним скицама и описима. Задатак је био да се пописивачи на што бољи начин упознају с територијом на којој ће спроводи попис, као и с јединицама које треба пописати.

Током обиласка терена, грађани су обавештавани о предстојећој акцији, њеним циљевима и питањима која ће им бити постављана, а на видним местима (у излозима локалних продавница, на зградама месних канцеларија, школама и на другим објектима у пописном кругу) истакнути су постери са обавештењем о спровођењу пробног пописа.

Драги суграђани,

Обавештавамо Вас да ће Републички завод за статистику Србије, у склопу припрема Пописа становништва, домаћинства и станова 2011. године, у периоду

од 1. до 15. новембра 2009. године

у Вашем насељу спроводити Пробни попис.

Овим Пробним пописом биће обухваћено укупно око 4 хиљаде домаћинства и 14 хиљада лица, и то у 23 изабране општине на територији Републике Србије.

Молимо чланове изабраних домаћинства да у овом периоду приме наше пописиваче у своје домове и да одговоре на питања из пописних образаца.

Пописивачи поседују легитимације и овлашћења за рад с потписом директора и оригиналним печатом Републичког завода за статистику.

Сви подаци прикупљени у Пробном попису користиће се искључиво у статистичке сврхе.

Унапред се захваљујемо свим грађанима на сарадњи и на указаном поверењу.

Kamle amare dizutne,

Informišina Tumen kaj Republikako fondi vaš statistika Srbiaki, ano rami gatisaripe Registruibe dizutnipasko, kherutnipasko thaj kherengo 2011. berš, ano periodi

Kotar 1. dji 15. novembri 2009. berš

Ano Tumaro bešipaskothan ka kerol Probako registruibe.

Akale Probake registruiba ka ovol astardo sa paše 4 milje kherutne thaj 14 milje persone, ini odova ano 23 alosarde komune ani teritoria Republika Srbiaki.

Ruidjisara djenen alosarde kherutnipaske kaj ano akava periodi lena amare registruibaske manušen ano pere khera thaj te den djevapi pedo pučibe kotar formularja.

Registruibaske manuša siolen legitimacia thaj kompetencia vaš buti e hramiba direktorsko thaj orginalno pečati Republikako fondi vaš statistika.

Sa gendja save kedisale ano Probako registruibe ka istemalkerenpe numa vaš statistikake bukja.

Poangle kera najs sa dizutnenge ano maškaribe thaj ano sikavdo pačavibe.

www.stat.gov.rs

Пописивање

Пописивање је, према плану активности (Прилог 2.), почело 1. новембра. Пописивачи су у пару обилазили пописни круг и вршили пописивање. Задатак пописивача, којег је изабрао Национални савет ромске националне мањине, био је у потпуности идентичан задатку пописивача у главном попису, док је посао пописивача РЗС-а био да прати рад пописивача - Рома и да му, уколико је било потребно, даје савете; скрене пажњу на начин приступа испитаницима; на начин постављања појединих питања, као и на правила приликом уписивања одговора.

Сви теренски учесници у Пробном попису били су дужни да приликом сваког изласка на терен носе посебно израђене легитимације с фотографијом и личним подацима (слика 3), а поред тога поседовали су и специјална овлашћења РЗС-а за прикупљање података.

Слика 3. Легитимација

Инструктори су редовно прегледали попуњене пописне обрасце, указивали пописивачима на недостатке и пратили обухват јединица пописа. По потреби, инструктори су излазили на терен заједно с пописивачима и решавали поједине спорне ситуације.

Искуства са терена током пописивања су разнолика, и зато, уместо коментара цитирамо најчешће примедбе које су ромски пописивачи и инструктори уписали у образац ПР-13 (Запажања непосредних учесника у пробном попису):

- *Људе је због примања социјалне помоћи било страх да прикажу посао који су радили у претходној недељи* (пописивач, Врање);
- *Тешка комуникација са припадницима насеља. Избегавали су искрене одговоре о економској активности због сумње да ће им се укинути социјална помоћ* (инструктор, Вршац);
- *Код активности их буни зашто се прати само једна недеља, а не више периода пошто се ради о популацији која час ради па не ради, нејасна делатност* (пописивач, Нови Београд);
- *На терену је било проблема, лица нису желела да дају податке о својим члановима домаћинства који бораве у иностранству* (пописивач, Вршац);
- *Ромско становништво је исувише сиромашно тако да нема оних који се баве пољопривредом* (инструктор, Пирот);
- *На терену је било проблема, лица нису желела да дају податке о својим пољопривредним добрима* (пописивач, Вршац);
- *Људи нису пријавили тачну квадратуру стана, зато што су страховали од висине плаћања пореза* (инструктор, Врање);
- *Васништво и квадратуру стана не знају чланови домаћинства, који дају податке пописивачу* (пописивач, Нови Београд);
- *Било је проблема зато што је велика неписменост и не знају кад су рођени* (инструктор, Палилула);
- *Људи су се плашили да им не укинемо социјално* (пописивач, Ниш);
- *Неповерење у институције у ромским срединама* (инструктор, Сурдулица).

Овим запажањима треба, свакако, додати и то да су пописивачи који су били ангажовани на пописном кругу у општини Палилула у Београду показали изузетну одговорност и сналажљивост јер су радили у нехигијенском насељу, како сами кажу „екстремне нечистоће“.

Припрема за унос и унос података

По завршеној теренској акцији прикупљања података, пописивачи су комплетан пописни материјал предали општинским инструкторима, који су, у складу са Упутством за рад на ручној припреми пописне грађе за обраду, материјал прегледали, сложили, шифрирали и, потом, предали својим супервизорима.

Следећа фаза реализације Пробног пописа била је унос основних образаца. Апликацију за унос урадили су пројектанти и програмери РЗС-а. За израду апликације коришћен је програмски језик Blaise.

За унос података ангажовано је укупно 20 оператера ромске националности, и то на предлог Националног савета ромске националне мањине. Критеријуми за избор оператера били су да имају најмање завршену средњу школу и да знају да обављају најосновније операције на рачунару.

Снимио: Иван Васић

Унос је организован у просторијама РЗС-а у Београду. Оператери су, након једнодневне обуке, радећи у две смене, завршили унос података Пробног пописа изузетно стручно и квалитетно, и то у планираном року од две радне недеље.

Шифрирање података после уноса

Последња фаза у ланцу манипулације попуњеним обрасцима била је фаза шифрирања текстуалних одговора на питања о школској спреми, занимању које лице обавља и делатности у коју је разврстано предузеће, радња, установа, односно фирма у којој лице ради.

За рад у посебно припремљеној апликацији ангажовано је укупно 8 шифраната. Шифранте су и овај пут изабрали представници Националног савета ромске националне мањине.

Снимио: Иван Васић

Шифрирање је почело 10. јануара 2010. године. Најпре је, након кратке обуке, шифрирана школска спрема, затим су шифрирана занимања и на крају делатности.

Ова изузетно сложена фаза обраде пописног материјала завршена је за свега недељу дана. Разлог за кратко трајање шифрирања лежи у лошој образовној и економској структури пописаног становништва, односно у релативно малом броју слогова које је било потребно шифрирати. Наиме, висок удео лица без школе или са непотпуним

основним образовањем, као и мали број економски активних лица у контингенту пописаног становништва несумњиво је утицао на трајање шифрирања.

Свакако треба истаћи изузетну озбиљност, одговорност и квалитет рада ангажованих шифраната у овој битној фази Пробног пописа.

Резултати Пробног пописа

Пробним пописом прикупљени су подаци за укупно 8104 лица. Број пописаних лица значајно је нижи од очекиваног (14.000). Основни разлози за нижи обухват лица него што је то било планирано након избора пописних кругова у којима ће се пробни попис спроводити јесу:

- лоше временске прилике током теренског спровођења пописа (1-15. новембра);
- проглашење пандемије вируса грипа А (H1N1);
- одбијање пописивања због страха од расељавања;
- прикривање података о комплетним домаћинствима или о појединим члановима домаћинства који се налазе на "привременом" раду у иностранству.

Лоше временске прилике (захлађење праћено кишом и снегом) утицале су на то да у периоду предвиђеном за спровођење пописа (15 дана) није било могуће пописати сва домаћинства у нехигијенском ромском насељу на подручју општине Палилула (Београд). После вишедневних обилних падавина, због блата и отпадних вода које су поплавиле насеље, приступ појединим домаћинствима, односно објектима у којима су та домаћинства становала, скоро да није био могућ. У договору с пописивачима, од око 150 домаћинстава у пописном кругу, обухваћено је свега 70 домаћинства, и то оних настањених у делу пописног круга који је био приступачнији.

Проглашење пандемије "свињског грипа" такође је значајно утицало на мањи обухват у Пробном попису. Наиме, због страха од ширења грипа, поједина домаћинства су одбијала било какву комуникацију с пописивачима.

Неповерење према пописивачима регистровано је и у оним срединама у којима су домаћинства живела у нелегалним објектима. Непосредно пред Пробни попис на територији Београда спроведена је акција принудног расељавања ромских домаћинстава из једног од "нехигијенских" насеља, што је свакако утицало на то да поједина лица, из страха да ће пописни подаци бити злоупотребљени, не пристану на пописивање.

Пробним пописом није обухваћен ни значајан број домаћинстава која су у време пописа била одсутна из Србије због рада/боравка у иностранству. Родбина и комшије најчешће нису желели да дају податке о одсутним домаћинствима због зебње да би могло доћи до њихове реадмисије, односно до њиховог протеривања из стране земље у којој се налазе. Из истих разлога нису пописани ни поједини чланови домаћинстава.

Становништво

Од укупно 8.104 лица, пописано је 4.108 мушкараца (50,7%) и 3.996 жена (49,3%).

Просечна старост пописаних лица износила је свега 28,76 година (мушкарци: 28,25 година и жене 29,28 година). Пописано је 2457 деце млађе од 15 година, а лица старијих од 64 године свега 421.

Од укупног броја пописаних, 6.463 лица (око 80%) је изјавило да су Роми по националној припадности. На другом месту по заступљености су Срби, којих је пописано 1132 (14%), док су удели припадника других етничких заједница били далеко нижи (испод 1%).

Посматрано по вероисповести, у укупном пописаном контингенту најзаступљенији су православци којих је 3221 (39,7%); следе лица исламске вероисповести којих је 1939 (23,9%). Припадници других конфесија далеко су мање заступљени, а за чак 1745 лица (21,5%) податак о вероисповесни није ни прикупљен.

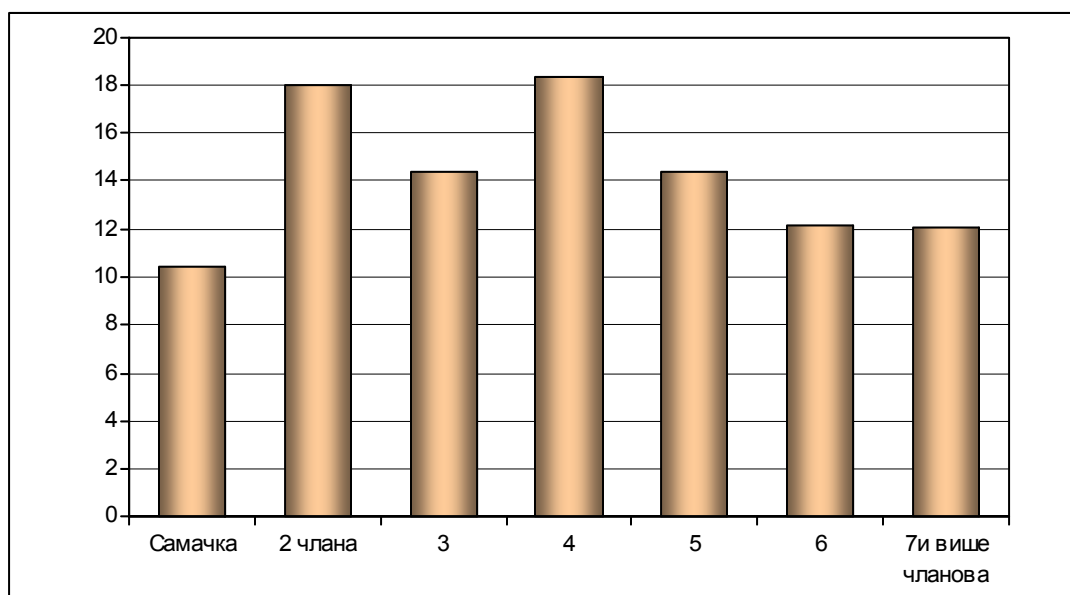
Ромски језик је матерњи језик за 6202 лица (76,5%), док укупно 1450 лица (17,9%) сматра српски језик својим матерњим језиком.

Домаћинства

Укупно је пописано 1999 домаћинстава.

Посматрано по броју чланова, најзаступљенија су четворочлана и двочлана домаћинства (18,3% четворочланих и 18% двочланих); следе трочлана и петочлана, са уделом од 14,4%; затим домаћинства са 6 чланова (12,3%) и са 7 и више чланова (12,1%). Самачких домаћинстава је 10,5%.

Графикон 1. Домаћинства према броју чланова

Просечно домаћинство има 4,05 чланова, што је далеко изнад просека Републике Србије (2,97 чланова, по попису из 2002).

Стамбене јединице

Прикупљени су подаци за укупно 2.222 стамбене јединице (станове, настањене пословне просторије и просторије настањене из нужде).

Настањених стамбених јединица било је 1.893, а пописано је и 329 празних станова.

Роми у светлу пописних података

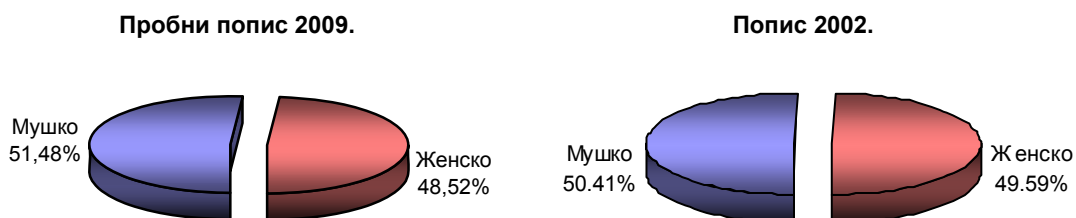
С обзиром на то да је Пробним пописом обухваћено, пре свега, ромско становништво, у даљем тексту биће анализирани подаци о Ромима, с посебним освртом на податке из пописа 2002. године.³

Према резултатима пописа који су спроведени после Другог светског рата, број Рома је растао, а највеће релативно учешће у укупном становништву Србије Роми су достигли 2002. (1,44% или 108193 лица).

Према попису 2002, највећи број Рома живи на територији Града Београда (око 19 хиљада, или 17,7% од њиховог укупног броја) и на југу Србије, и то у следећим општинама: у Лесковцу (око 7 хиљада), у Нишу и Врању (око 5 хиљада) и у Бујановцу (близу 4 хиљаде). Највеће релативно учешће у укупном становништву општине Роми имају у: Бојнику (10,4%), Сурдулици (9,5%), Бујановцу (9%) и Белој Паланци (8,5%). Према подацима пописа 2002., у Војводини живи 26,9% од укупног броја Рома, а 73,1% их је у централној Србији.

Полна и старосна структура

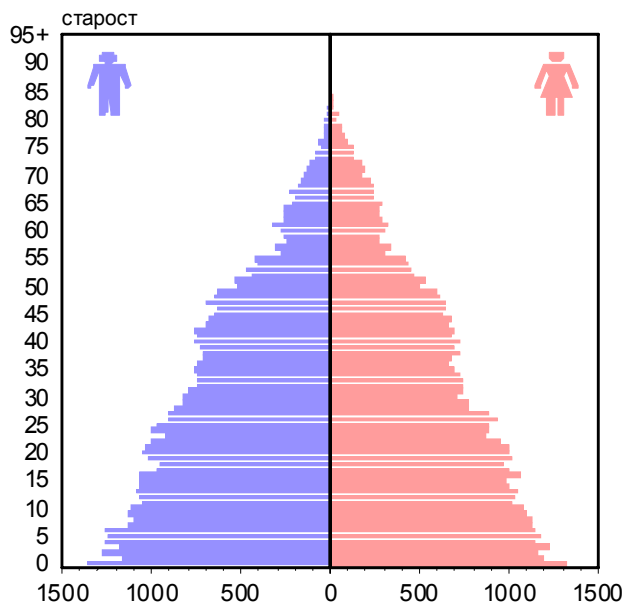
Полни састав лица ромске националне припадности у Србији одликује се уравнотеженом заступљеношћу жена и мушкараца.

Просечна старост Рома знатно је нижа од просечне старости укупног становништва Србије (40,2 године) и износи око 27 година (попис 2002), што недвосмислено потврђује да су Роми, у демографском смислу, изузетно млада етничка заједница.

³ Попис 2002. године спроведен је само на територији централне Србије и Војводине.

Графикон 2. Старосно-полна пирамида Рома

Просечна старост Рома обухваћених Пробним пописом износила је 26,5 година (26,5 година за мушкарце и 26,7 година за жене).

Табела 2. Основни старосни контингенти

	Пол	Укупно	Предшколски узраст (0-6 година)	Школо- обавезни узраст (7-14 година)	Радни контингент (15-64 године)	Жене у фертилном периоду (15-49 година)	Старо становни- штво (65 и више година)
Пробни попис 2009.	Свега	6463	1097	1063	4002		199
	Мушко	3327	543	561	2089		88
	Женско	3136	554	502	1913	1533	111
Попис 2002.	Свега	108193	17120	17285	67298		4537
	Мушко	54531	8755	8757	34236		1879
	Женско	53662	8365	8528	33062	27616	2658
у %							
Пробни попис 2009.	Свега	100,0	17,0	16,4	61,9		3,1
	Мушко	100,0	16,3	16,9	62,8		2,6
	Женско	100,0	17,7	16,0	61,0	48,9	3,5
Попис 2002.	Свега	100,0	15,8	16,0	62,2		4,2
	Мушко	100,0	16,1	16,1	62,8		3,5
	Женско	100,0	15,6	15,9	61,6	51,5	5,0

Сваки трећи припадник ромске националне мањине млађи је од 15 година. Удео деце предшколског и школообавезног узраста у попису 2002. био је око 32%, а према Пробном попису 33,4%. С друге стране, удео Рома старих 65 и више година износио је 4,2% (Попис 2002), односно 3,1% (Пробни попис 2009). Ромске деце млађе од 15 година има 7,5 пута више (Попис 2002), односно чак 11 пута више (Пробни попис 2009) него Рома старијих од 64 године. Примера ради, у контингенту укупног становништва Србије тај однос је скоро изједначен, при чему су благо бројчано доминантнија лица старија од 64 године у односу на децу млађу од 15 година.

Образовне карактеристике

Роме карактерише далеко неповољнији образовни састав у односу на укупно становништво Србије.

Табела 3. Становништво старо 15 и више година према школској спреми

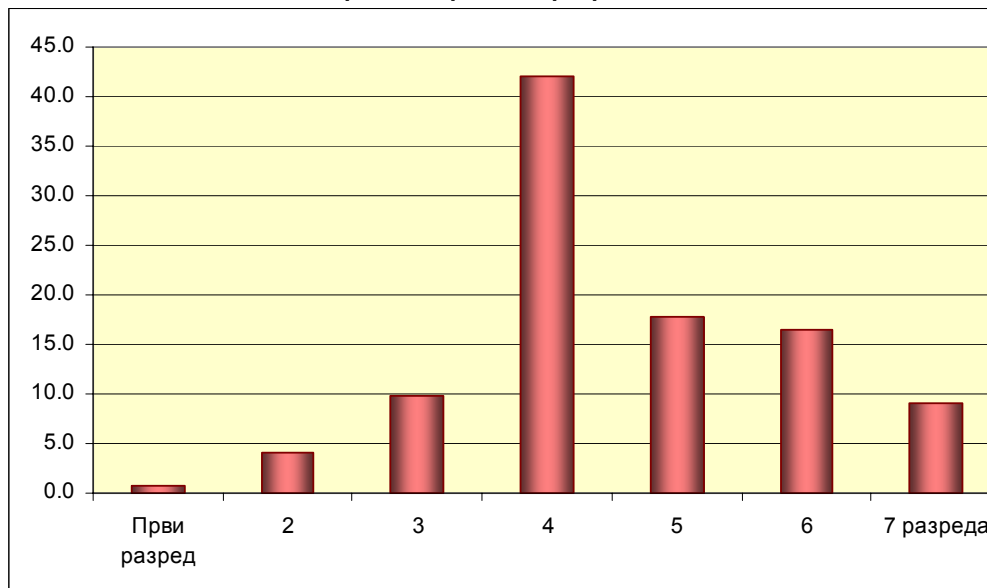
	Укупно	Без школе	Непотпуна основна школа	Основна школа	Средња школа	Виша и висока школа	Непознато
Пробни попис 2009.	100,00	20,71	37,14	30,35	7,13	0,28	4,39
Попис 2002.	100,00	25,60	36,27	29,01	7,81	0,31	1,00

Основну школу завршило је само око 30% Рома, док је удео лица са средњим, вишим и високим образовањем изузетно низак. Посебно забрињава веома висок удео лица која се нису школовала или су прекинула школовање након завршених неколико разреда основне школе.

Подаци о броју завршених разреда за лица која су прекинула школовање није прикупљан у ранијим пописима. Ово питање по први пут је постављено у Пробном попису 2009. године и, на основу првих добијених податка, може се већ закључити да ће резултати пописа 2011. године бити од изузетног значаја за даље планирање и доношење државних стратегија у области основног образовања.

Графикон 3. Роми који су напустили школовање пре завршене основне школе, према завршеним разредима

Међу Ромима који нису завршили основну школу највећи је број оних који су напустили школовање после четири разреда, али је значајан удео и оних који су прекинули школовање након завршеног петог или шестог разреда основне школе.

Међу Ромима школообавезног узраста (7-14 година) који су пописани у Пробном попису 2009. чак 15% не похађа основну школу. Необухват ромске деце редовним основним образовањем резултира одржавањем високе стопе неписмености и ниског образовног нивоа лица ове националне мањине.

Табела 4. Становништво старо 10 и више година према писмености

	Пол	Неписмено становништво	% неписмених од укупног становништва старог 10 и више година
Пробни попис 2009.	Свега	940	18,89
	Мушко	305	11,74
	Женско	635	26,69
Попис 2002.	Свега	16581	19,65
	Мушко	5019	11,84
	Женско	11562	27,56

Роми спадају у етничке заједнице с највишим и забрињавајућим учешћем неписмених (око 19%), с обзиром на то да је у склопу укупног становништва Србије проценат неписмених према попису 2002. био 3,45%.

Просечна старост неписмених Рома пописаних у Пробном попису износила је свега 38 година.

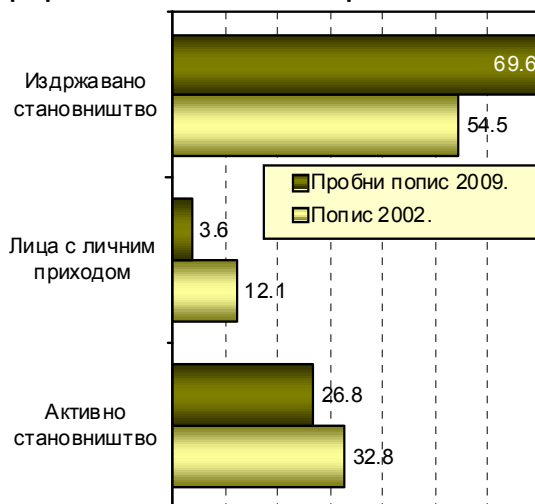
Међу неписменим Ромима жене су далеко заступљеније, тј. око две трећине неписмених су жене.

Од укупног броја Ромкиња старих 10 и више година неписмено је чак 27%.

Економске карактеристике

Међу пописаним Ромима старим 15 или више година који су били економски активни у недељи која је претходила Пробном попису (без обзира на то да ли су у посматраној недељи били одсутни с посла због боловања или из неког другог разлога.) било је укупно 1230 (28,6%) лица, док је незапослених Рома било око 500.

Графикон 4. Становништво према активности

Структура становништва према активности показује да је учешће издржаваних Рома у укупном контингенту изразито високо (54,5% према Попису 2002, односно близу 70% у обухваћеном контингенту Пробним пописом 2009).

У укупно издржаваном становништву највише је деце млађе од 15 година (48%) и домаћица (скоро 30%).

Удео лица с личним приходима, пре свега пензионера, у укупном броју Рома је изразито низак.

Према подацима Пописа 2002, коефицијент економске зависности (203,1) показује да је 100 активних Рома економски оптерећено са 203 неактивна припадника ове етничке заједнице (лица с личном приходом и издржавана лица), што је знатно неповољније у односу на вредност овог коефицијента на републичком нивоу (120,1). Овај коефицијент је још неповољнији у контингенту Рома који су пописани у Пробном попису 2009, јер износи чак 274.

Табела 5. Активни који обављају занимање према занимању (у %)

	Пробни попис 2009.	Попис 2002.
Укупно	100,00	100,00
Законодавци, функционери и руководиоци-менаџери	0,7	1,11
Стручњаци	1,5	1,43
Стручни сарадници и техничари	6,3	2,83
Службеници	0,7	1,22
Услужни радници и трговци	6,0	10,80
Радници у пољопривреди, рибарству и шумарству	5,1	14,95

Међу Ромима који обављају неко занимање у циљу стицања средстава за живот највећи је број оних који обављају најједноставнија занимања (41% према Попису 2002, односно 55% према Пробном попису), што је, свакако, последица њихове лоше образовне структуре.

У групи основних – једноставних занимања највише Рома ради на обављању физичких послова у трговини и услугама, као и на физичким пословима у грађевинарству.

Табела 5. Активни који обављају занимање према занимању (у %) (наставка)

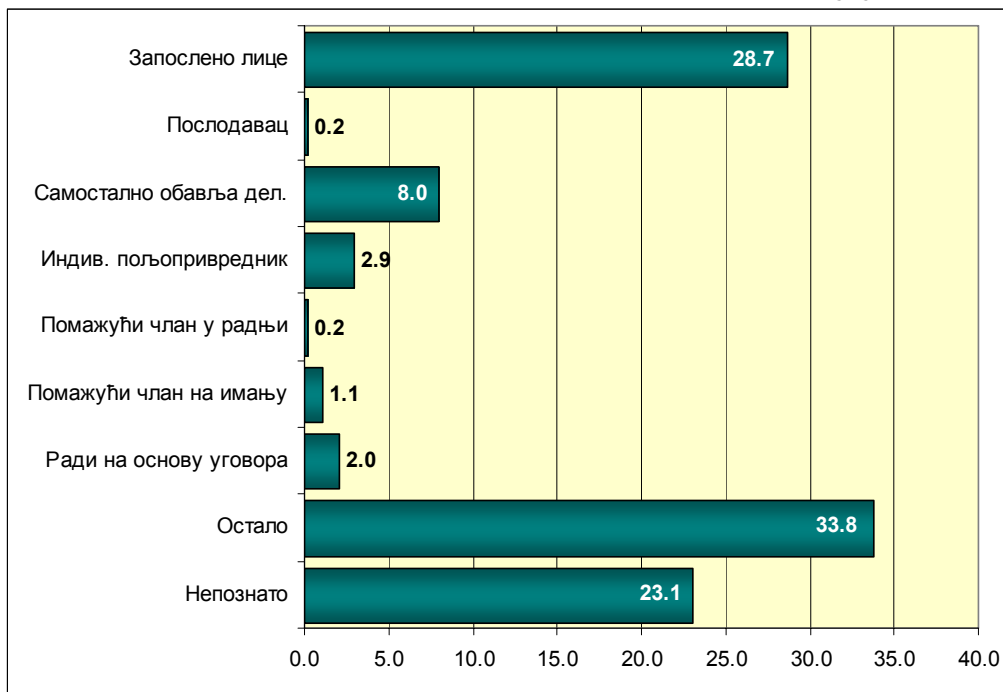
	Пробни попис 2009.	Попис 2002.
Занатлије и сродни радници	7,1	8,48
Руководиоци машинама и уређајима и монтери	6,7	9,36
Основна – једноставна занимања	55,0	41,06
Остали и непознато	10,7	8,74

С друге стране, у занимањима за чије је обављање предвиђено високо стручно образовање (нпр: стручњаци), Роми су изразито мало заступљени (око 1,5%), што поново указује на њихову инфериорност у погледу школованости.

Посматрано по делатностима предузећа, установа или радњи у којима су Роми запослени, према подацима Пробног пописа 2009. године, највише је запослених у делатности "Комуналне услуге" (37% од укупног броја). На другом месту по учесталости је грађевинска делатност (10%), следи прерађивачка делатност (8%), делатност трговине (7,4%) и саобраћаја и везе (2,3%).

Лош економски положај ромског становништва боље се може сагледати ако се погледају подаци о радном статусу "запослених" (ново питање у Пробном попису 2009.).

Графикон 5. Економски активни роми према радном статусу

Више од трећине (33,8%) од укупног броја Рома који су у недељи пред Пробни попис радили (економски активна лица) сврстано је у категорију "остало", која је предвиђена за лица која не остварују права из радног односа, односно за лица која раде "на црно".

Извори средстава за живот у последњих годину дана

На питање о изворима средстава за живот у последњих годину дана у Пробном попису 2009. чак 3719 Рома (58%) је изјавило да није имало никакве приходе. Око 12% Рома живело је од социјалне помоћи, а 1,3% искључиво од помоћи других лица.

Фертилитет Ромкиња

Основна карактеристика репродуктивног понашања Рома јесте висок удео жена које су рађале на почетку фертилног периода (15 - 24 год.) и приметно мање оних које су рађале након 29. године живота. Податак да око 20% (Попис 2002), односно 23% (Пробни попис 2009) Ромкиња у старости од 15 до 19 година већ има бар једно дете иде у прилог тој констатацији.

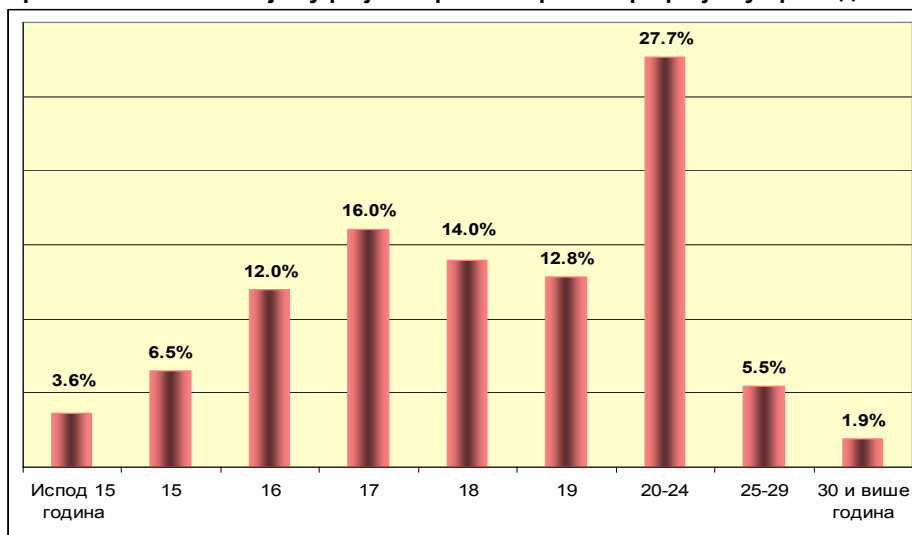
Табела 6. Просечан број живорођене деце

	Просечан број живорођене деце женског становништва старог 15 и више година	Просечан број живорођене деце жена које су рађале
Пробни попис 2009.	2,3	2,9
Попис 2002.	2,3	2,9

Ромкиња која је рађала има у просеку 3 детета (2,9), а просечан број деце за све Ромкиње старе 15 или више година износи 2,3. Исти подаци добијени су у попису 2002. и у Пробном попису 2009.

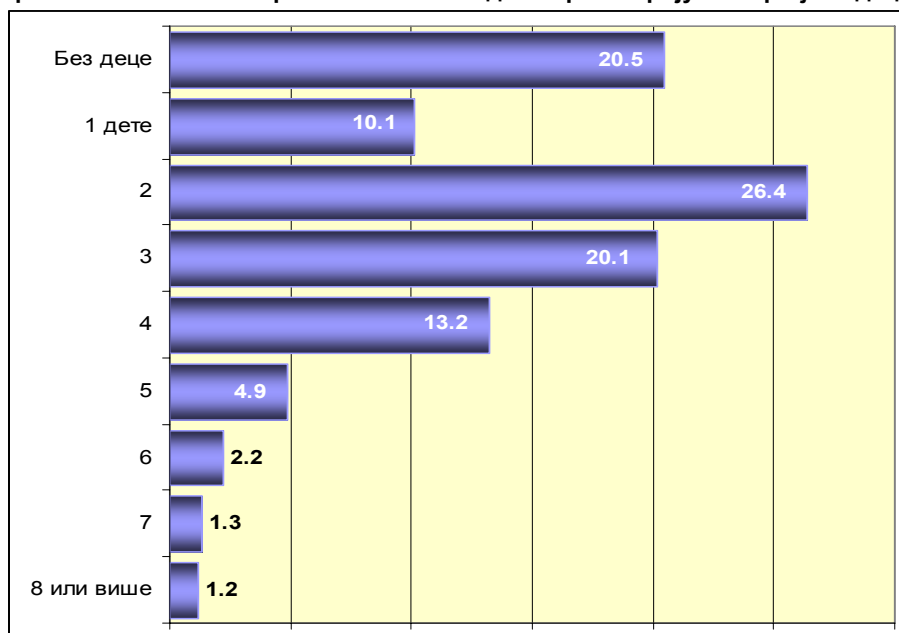
Подаци Пробног пописа 2009. показују да је у укупном контингенту Ромкиња које су рађале изузетно висок удео оних које су прво дете родиле пре пунолетства. Наиме, чак 38% Ромкиња родило је прво дете пре навршене 18 године, а није редак случај да Ромкиње постану мајке и са мање од 16 година старости (10%).

Графикон 6. Ромкиње које су рађале према старости при рођењу првог детета (%)

Међу Ромкињама старим 15 или више година које су обухваћене Пробним пописом највише је оних које су родиле два детета (26,4%). Свака пета Ромкиња (20,1%) је родила троје, а 22,8% четворо или више деце.

Графикон 7. Ромкиње старе 15 или више година према броју живорођене деце (%)

Домаћинства

У Пробном попису прикупљени су подаци о 1509 ромских домаћинстава.

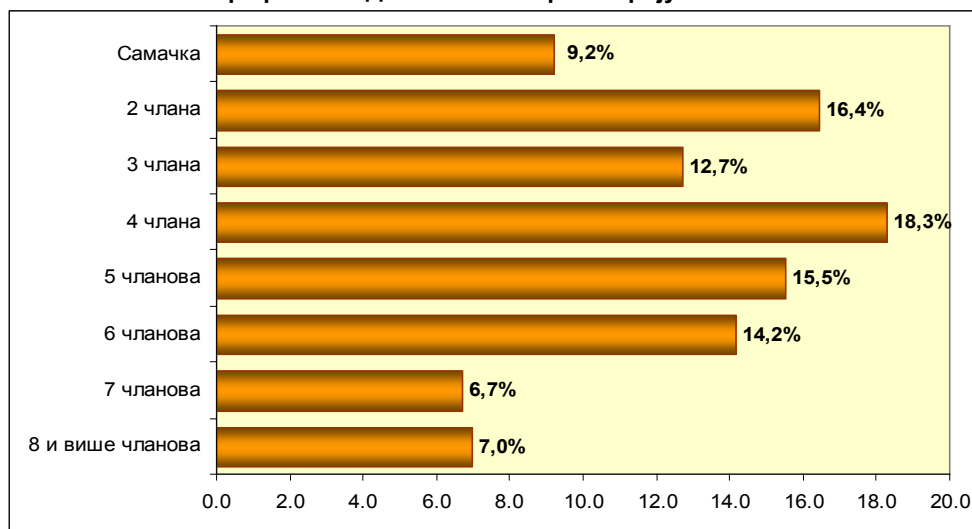
Просечно ромско домаћинство бројало је 4,3 члана, што је знатно више од просека Републике Србије (2,97 чланова по попису 2002).

Посматрано по броју чланова домаћинства, међу ромским домаћинствима обухваћеним Пробним пописом највише је четворочланих и двочланих, али је, за разлику од укупног контингента домаћинстава Србије (попис 2002), удео домаћинстава са више од четири члана далеко већи. Наиме, ромских домаћинстава са пет и више чланова било је у Пробном попису чак 43,4%, што је далеко више од истог удела у укупном броју домаћинстава Србије (око 15%).

Табела 7. Домаћинства према броју чланова

	Укупно	са 1 чланом	2	3	4	5 и више чланова	Просечан број чланова домаћинства
Република Србија 2002.	100,0	20,0	24,8	19,0	21,3	14,9	2,97
Роми 2002.	100,0	11,5	17,2	15,5	20,7	35,1	3,95
Роми 2009.	100,0	9,2	16,4	12,7	18,3	43,4	4,30

Графикон 8. Домаћинства према броју чланова

Најбројнија домаћинства обухваћена Пробним пописом (пет домаћинстава) имала су по 14 чланова у свом саставу.

Стамбене јединице

Стамбени услови у којима живи велики број Рома обухваћених Пробним пописом изразито су лоши.

Табела 8. Врста стамбене јединице у којој домаћинство живи (у %)

	Укупно	Станови	Настањене пословне просторије	Просторије настањене из нужде
Пробни попис 2009.	100,00	92,22	0,07	7,71
Попис 2002.	100,00	94,23	1,30	4,47

Од 1414 стамбених јединица у којима живе Роми обухваћени Пробним пописом чак 7,71% (109) их је сврстано у категорију просторија настањених из нужде.

О лошим стамбеним условима у којима Роми живе говори и податак да 40% станова Рома нема купатило; да инсталације водовода нема 19,5% станова; да 35% станова није прикључено на канализациону мрежу, а да чак 5% станова нема ни инсталације електричне енергије.

Од укупног броја пописаних зграда, 16% их је изграђено, искључиво или претежно, од слабог материјала (набоја, ћерпича, дасака и сл.). Углавном су то импровизовани објекти који су настањени из нужде (шупе, дашчаре, приколице и слични објекти за привремени смештај).

Закључци

- Основни циљ спровођења Пробног пописа становништва, домаћинстава и станова 1-15. новембра 2009 – едукација Рома, био је успостављање међусобне сарадње и узајамног поверења између представника ромских институција и званичне статистике. Током шест месеци интензивно се сарађивало у припреми ове велике акције, у медијској промоцији Пробног пописа, као и у одабиру лица за ангажман на пословима пописа.
- Други циљ био је да се одређени број Рома укључи у активности у вези са спровођењем, уносом и шифрирањем пописних резултата. На овај начин, ангажована лица ромске националности требало је да стекну основна знања и искуства која су неопходна за реализацију изузетно важних пописних фаза.

У овом контексту истакли бисмо два кључна момента:

- Пробни попис реализован је на узорку од 24 пописна круга, што значи да је било ангажовано 24 пописивача ромске националности. Критеријум који је статистика поставила, а који ће важити и за све потенцијалне пописиваче у Попису 2011. године, био је да као пописивачи могу бити ангажована пунолетна лица с најмање завршеном средњом школом и уредним рукописом. Међутим, након завршеног теренског рада, а на основу извештаја инструктора и супервизора, као и на основу прегледаних попуњених пописних образаца евидентно је да ће критеријум средње школе бити тешко остварив за велики број Рома који би жели да раде као пописивачи. Овоме треба додати и нечитак рукопис, па чак и непознавање званичног (ћириличног) писма на којем ће у Попису 2011. бити штампани пописни обрасци.
 - Лица ангажована на пословима уноса и шифрирања текстуалних одговора у потпуности су испунила захтеве статистике у погледу информатичке писмености и одговорности према послу.
- Забрињавајући је податак да је 3,5% лица одбило да се попише. Ако овом проценту додамо и удео домаћинстава у иностранству, за које нико није могао да да податке (1%), добијамо 4,5% необухвата. Очекујемо да ће интензивна медијска кампања, о потреби и значају пописивања коју ће спровести Републички завод за статистику пред попис, утицати да се минимализује број лица која не желе да се попишу. Медијску кампању спровешће и ромске институције, тако да ће грађанима бити појашњена њихова улога и важност учешћа у попису.
 - У медијској кампањи треба обратити посебну пажњу да се грађанима објасни чињеница да пописни подаци служе само у статистичке сврхе и да су, према Закону о попису, сви непосредни учесници у попису дужни да чувају као тајну све прикупљене податке. То значи да грађани не могу да очекују било какве бенефиције на основу резултата пописа, а исто тако морају бити сигурни да им ниједан облик социјалне помоћи неће бити укинут на основу њихових одговора на постављена питања у пописним обрасцима.
 - Поставља се питање где статистика може да очекује значајну улогу ромске заједнице током спровођења пописа? Пре свега, очекује се подршка ромске заједнице у обезбеђивању несметаног уласка пописивача у пописне кругове у којима постоје тзв. ромски краљеви. Без обзира на то што је у сваком пописном кругу на неколико прометних места видно био истакнут плакат са основним информацијама о попису, и без обзира на то што су пописивачи имали овлашћења и легитимације, „ромски краљеви“ су и у Пробном попису – едукација Рома и у Пробном попису који је РЗС спровео у априлу 2009. године ометали рад пописивача.

ПРИЛОЗИ

15. БРАЧНИ СТАТУС

Неожењен/неудата.....1
 Ожењен/удата (живе заједно).....2 → 17
 Ожењен/удата (не живе заједно).....3
 Удовац/удовица.....4
 Разведен/разведена.....5

16. ДА ЛИ ЛИЦЕ ЖИВИ У ВАНБРАЧНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ Да.....1 Не.....2

17. БРОЈ ЖИВОРОЂЕНЕ ДЕЦЕ (укључујући и децу која нису у животу)

18. ГОДИНЕ РОЂЕЊА ЖИВОРОЂЕНЕ ДЕЦЕ

(првог детета) (другог детета) (трећег детета)

19. ДРЖАВЉАНСТВО

Републике Србије.....1
 Републике Србије и друге државе.....2
 Друге државе.....3
 Без држављанства.....4

За више од 3 живорођена детета, уписати годину рођења најмлађег детета →

Уколико је обележено 2 или 3, уписати назив друге државе.

ЕТНИЧКА ОБЕЛЕЖЈА

20. НАЦИОНАЛНА ПРИПАДНОСТ (према чл. 47. Устава Републике Србије, грађанин није дужан да се изјасни)

Српска.....1 Друга (уписати) →

21. МАТЕРЊИ ЈЕЗИК

Српски.....1 Други (уписати) →

22. ВЕРОИСПОВЕСТ (према чл. 43. Устава Републике Србије, грађанин није дужан да се изјасни)

ОБРАЗОВАЊЕ

23. НАЈВИША ЗАВРШЕНА ШКОЛА (одговор се не уписује за предшколску децу и ученике основне школе)

Без школе.....1
 Непотпуна основна школа.....2 → (уписати број завршених разреда)
 Основна школа (8 разреда).....3
 Средња школа.....4 → (трајање у годинама)
 Специјализација после средње школе.....5
 Виша школа.....6
 Висока школа/факултет/академија.....7

(назив средње/више/високе школе/факултета/академије)

(одсек/група/смер)

24. СТЕЧЕНО ЗВАЊЕ (само за лица за која је код питања 23. обележен одговор 7)

Основне академске/струковне студије (I степен).....1 Магистар.....3
 Дипломирани/мастер/специјалиста.....2 Доктор наука.....4

25. ШКОЛА КОЈУ ЛИЦЕ ПОХАЂА

Припремни предшколски програм.....1 Студије I степена (основне академске/струковне).....5
 Основна школа.....2 Студије II степена (дипломске/мастер/специјалистичке).....6
 Средња школа.....3 Студије III степена (докторске академске).....7
 Специјализација после средње школе.....4 Не школује се.....8 → 27

26. ГДЕ ЛИЦЕ ПОХАЂА ШКОЛУ

Место - насеље

Општина - страна држава → 28

27. ДА ЛИ ЈЕ ЛИЦЕ ПИСМЕНО (одговор се не уписује за предшколску децу) Да.....1 Не.....2

38. ИЗВОРИ СРЕДСТАВА ЗА ЖИВОТ У ПОСЛЕДЊИХ ГОДИНУ ДАНА

(обележити највише два одговора)

Зарада или друга примања на основу рада.....1	Зајам/уштеђевина.....6
Пензија.....2	Други извори прихода (накнада за незапослена лица, алиментација и сл.).....7
Приходи од имовине (давање у закуп куће, стана, радње, земљишта и др.).....3	Повремена помоћ других лица.....8
Социјална примања (дечији додаток, материјално обезбеђење и сл.).....4	Без прихода.....9
Стипендија за ученике/студенте.....5	

39. ДА ЛИ ЈЕ ЛИЦЕ ИЗДРЖАВАНО

Да.....1

Не.....2 → 40

Својство издржаваоца (обележити само један одговор)

Обавља пољопривредно занимање.....1
Обавља непољопривредно занимање.....2
Пензионер/ка или лице с другим личним приходом.....3
Ради/борави у иностранству.....4
Правно лице.....5

На питања 40. и 41. одговарају само лица која раде/похађају школу, тј. лица за која је на питање 25. заокружен неки одговор од 1 до 7 или за која је код питања 28. заокружен одговор 1.

40. УЧЕСТАЛОСТ ВРАЋАЊА У МЕСТО СТАНОВАЊА

Ради/школује се у месту становања.....1
Свакодневно.....2
Једном недељно.....3
Ређе.....4

41. СРЕДСТВО ПУТОВАЊА НА ПОСАО/У ШКОЛУ

(заокружити највише два одговора)

Аутомобил.....1	Трамвај, трелејбус.....5
Градски аутобус.....2	Бицикл.....6
Међуградски аутобус.....3	Моторцикл.....7
Воз.....4	Пешице.....8
	Остало.....9

ИНВАЛИДИТЕТ

42. ДА ЛИ СЕ ЗБОГ НЕКОГ ОГРАНИЧЕЊА/ОШТЕЋЕЊА/ИНВАЛИДИТЕТА СУОЧАВАТЕ СА ПОТЕШКОЊАМА У ОБАВЉАЊУ СВАКОДНЕВНИХ АКТИВНОСТИ КОД КУЋЕ/У ШКОЛИ/НА ПОСЛУ

(одговор на ово питање није обавезан)

Да.....1

Не.....2

Не жели да одговори.....3

43

а) Постоје потешкоће са

(обележити један или више одговора)

Кретањем (ход, пењање уз ступнице и сл.).....1	
Самосталношћу при одевању/исхрани/одржавању личне хигијене.....2	
Видом, чак иако носите наочаре.....3	
Слухом, чак иако носите слушни апарат.....4	
Памћењем/концентрацијом/учењем и сл.5	
Комуникацијом (говор, разумевање Вас/других, психолошки, ментални, емоционални проблеми).....6	

б) Да ли користите неко од наведених помагала

(обележити један или више одговора)

Електромоторна колица.....1
Механичка колица.....2
Штаке.....3
Ходалицу.....4
Протезе и друга ортотичка помагала.....5
Ништа од наведеног.....6

43. КО ЈЕ ДАО ПОДАТКЕ

Лице које се пописује.....1
Члан домаћинства.....2
Неко други.....3

ПОПУЊАВА СТАТИСТИКА

Редни број породице

Положај члана у породици

ПОДАЦИ О СТАНУ	
1. УПИТНИК СЕ ПОПУЊАВА ЗА	
Стан.....	1
Настањену пословну просторију.....	2
Просторију настањену из нужде.....	3
Колективну стамбену јединицу.....	4
2. ВРСТА КОЛЕКТИВНЕ СТАМБЕНЕ ЈЕДИНИЦЕ	
(само ако је као одговор на претходно питање означена шифра 4)	
Хотел, кућа са собама за издавање.....	1
Установа	
Студентски, ђачки дом и интернат.....	2
Установа социјалне заштите за смештај деце и омладине.....	3
Установа социјалне заштите за смештај одраслих лица.....	4
Верска установа.....	5
Остале установе.....	6
Полутрајне или привремене грађевине (камп, барака и сл.).....	7
3. КОРИШЋЕЊЕ СТАНА	
Само за становање.....	1
За становање и обављање делатности.....	2
Само за обављање делатности.....	3
Привремено ненастањен стан.....	4
Напуштен стан.....	5
За одмор и рекреацију	
У викенд кући.....	6
У породичној кући.....	7
У другој врсти зграде.....	8
У време сезонских радова у пољопривреди.....	9
4. ПОВРШИНА (м²)	<input type="text"/>
5. БРОЈ СОБА (са површином од 4м ² и више)	<input type="text"/>
6. ПОВРШИНА КУХИЊЕ (м²)	<input type="text"/>
7. КУПАТИЛО	
Има.....	1
Нема.....	2
8. НУЖНИК	
Има (у посебној просторији или у купатилу)	
На испирање.....	1
Без испирања.....	2
Нема (не постоји унутар стана).....	3
9. ИНСТАЛАЦИЈЕ	
а) Водовода	
Има	
Прикључене су на јавни водовод.....	1
Прикључене су на остале врсте водовода (месни, сеоски и сл.).....	2
Прикључене су на хидрофор и сл.	3
Нису прикључене.....	4
Нема.....	5
б) Канализације	
Има	
Прикључене су на јавну канализацију.....	1
Прикључене су на септичку јаму и сл.	2
Нису прикључене.....	3
Нема.....	4
в) Електричне енергије	
Има.....	1
Нема.....	2

г) Централног-етажног грејања	
Далјинско (из јавне топлане).....	1
Етажно.....	2
Нема.....	3
д) Гасовода (за гас који се испоручује преко мреже)	
Има.....	1
Нема.....	2
10. ВРСТА ЕНЕРГЕНТА КОЈИ СЕ КОРИСТИ ЗА ГРЕЈАЊЕ	
(не одговара се за станове за које је код питања 9. г) заокружено 1)	
Угаљ.....	1
Дрво и сл.	2
Мазут и угље за ложење.....	3
Плинско/гасно гориво.....	4
Струја.....	5
Друга врста енергије.....	6
11. СВОЈИНА СТАНА	
Приватна својина једног лица.....	1
Приватна својина два или више лица (сусвојина).....	2
Остали облици својине	
Државна, општинска, јавних фондова.....	3
Јавних предузећа и установа.....	4
Верских установа.....	5
Остало.....	6
12. СПРАТ НА КОМЕ СЕ СТАН НАЛАЗИ	
(приземље 0, први спрат 1, други спрат 2 итд. подрум 60; сутерен 70; поткровље 80)	
<input type="text"/>	<input type="text"/>
13. СТАН ЈЕ САМО НА ЈЕДНОМ СПРАТУ (НИВОУ)	
Да.....	1
Не.....	2

ПОДАЦИ О ЗГРАДИ У КОЈОЈ СЕ СТАН НАЛАЗИ	
1. ГОДИНА ИЗГРАДЊЕ ЗГРАДЕ	<input type="text"/>
2. ВРСТА ЗГРАДЕ	
Издвојена зграда:	
С једним станом.....	1
С два стана (један изнад другог).....	2
Полуиздвојена зграда (два припојена стана).....	3
Зграда у низу (с најмање три припојена стана, од којих сваки има свој улаз).....	4
Зграда с више станова:	
Са 3-9 станова.....	5
Са 10 или више станова.....	6
Друга стамбена зграда.....	7
Нестамбена зграда.....	8
3. МАТЕРИЈАЛ СПОЉНИХ ЗИДОВА ЗГРАДЕ	
Тврди материјал.....	1
Слаби материјал.....	2

ПОПУЊАВА СТАТИСТИКА	
Број пописаних домаћинстава у стану	<input type="text"/>
Број пописаних лица у стану	<input type="text"/>
Број пописаних чланова домаћинства	<input type="text"/>

1. СПИСАК ЧЛАНОВА ДОМАЋИНСТВА (стање 31. октобар 2009. у 24 часа)

Уписују се сви чланови домаћинства, без обзира на то да ли су у време пописа присутни у месту становања или су одсутни због рада, школовања или из неке друге разлога. Чланови домаћинства се уписују у складу са својим породицама, а по мајци-чланови прво, затим друге, итд. породице.

Редни број	Име и презиме	Име јачег родитеља	Име браћо/изабраних партнера - партнера	Средство с којим на које се води домаћинство	Редни број породице	Положај члана у породици	Редни број одсутности
(01)	(02)	(03)	(04)	(05)	(06)	(07)	(08)
01				Лице на које се води домаћинство			
02							
03							
04							
05							
06							
07							
08							
09							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

2. СПИСАК ПРИВРЕМЕНО ПРИСУТНИХ ЛИЦА У МЕСТУ ПОПИСА

Редни број	Име и презиме	Редни број присутности
(01)	(02)	(03)
01		
02		
03		
04		
05		

Радно одсутности из места становања

Лице у другом месту у Републици Србији.....1

Школује се у другом месту у Републици Србији.....2

На раду у иностранству под статусом пословаца или на самосталном раду.....3

Учлени на раду у летовалишту-окупационо или друго време представништво или предузеће у иностранству, међународну организацију и сл.....4

Борави у иностранству као члан породице лица одсутног из разлога 3.....5

Борави у иностранству као члан породице лица одсутног из разлога 4.....6

Студира у иностранству.....7

Остали разлози (службени пут, лечење, студије војног рока и сл.).....8

Положај члана у породици

Муж - жена.....1

Партнерка у ванбрачној заједници.....2

Закључено дете.....3

Дете само и/или партнерка/партнер.....4

Дете само мајке/партнерка/партнер.....5

Самостални родитељ.....6

Дете самосталног родитеља.....7

Лице на престоја породице.....8

Редни број породице

Чланови прве породице.....1

Чланови друге породице.....2

Чланови треће породице.....3

и тд.....4

Лице на престоја породице.....8

Средство с којим на које се води домаћинство

Мужжена.....1

Ванбрачни муж/ванбрачна жена.....2

Син/ћерка.....3

Пасторак/паст.....4

Редни број присутности

Рад.....1

Школује.....2

Борави на четв породице лица присутног из разлога 1, или 2.....3

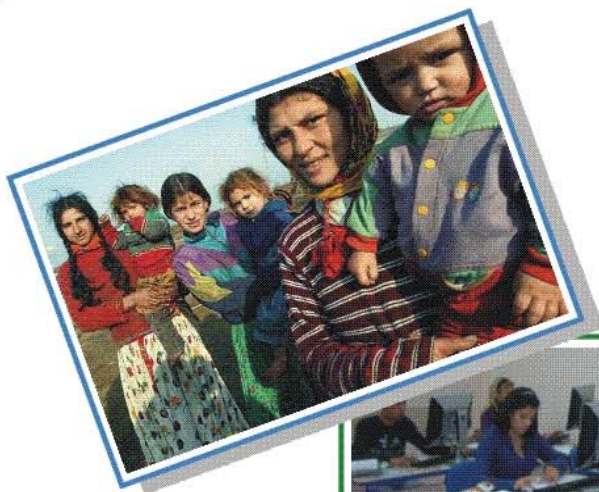
Остали разлози (лечење, студије или трајни пут и сл.).....4

Republika Srbia
Republikako fondi vaš statistika

ROMA ANO REGISTRUIBE

Probako registruibe
dizutnengo, kherutnengo thaj apartmajnengo
1-15. novembri 2009.

Republika Srbia
Republikako fondi vaš statistika

ISBN 978-86-6161-001-1

ROMA ANO REGISTRUIBE

**Probako registruibe dizutnengo, kherutnengo
thaj apartmajnengo 1-15. novembri 2009.**

Beogradi, 2010.

**ROMA ANO REGISTRUIBE – Probako registruibe dizutnengo, kherutnengo thaj apartmajnengo
1-15. novembri 2009.**

Anglovakheribe

Ani „Roma ano registruibe“ publikacia Republikako fondi vaš statistika Srbiako ikalela dikhljaripe kerdutne aktivibasko ano rami gatisaribe thaj realizacia projektesko: „Probako registruibe dizutnengo, kherutnengo thaj apartmajnengo 1-15. novembri 2009. – edukacia e Romengi“ sar ini analiza kedutne gendjengo.

Probako registruibe legardilo pedo fundo kontraktesko vaš realizacia projektesko „Partneribe ani statistika“, savo hramisalo maškar Suedia, savi sikavela Suediake agencia vaš maškarthemutno maškaribe (SIDA), thaj Srbia, savi sikavela Republikako fondi vaš statistika.

Beogradi, novembri 2010. berš

Direktori
Prof. Dr Dragan Vukmirović

Mothovdipe

Anglovakheribe	3
Anglomothovdipe.....	7
Projekti: Probako registruibe – edukacia Romengo.....	9
Resja projekteske:	9
Alosaribe reprezentivno kotor	10
Ažuriribe dokumentaciako registruibaske trujengo.....	10
Metodologia	12
Registruibaske formularja	13
Direkno džene ani organizacia thaj ano legaripe Probako registruibe	13
Kordinaciono trupo.....	14
Projektno timi	15
Anketarja, instruktorja thaj supervizorja.....	16
Treningo instrukorjengo thaj anketarjengo	16
Nakhibe ano registruibaske truja anglo Probako registruibe.....	18
Registruibe.....	19
Fotografia 3. Legitimacia	20
Gatisaribe vaš čhivibe thaj čhivibe gendjengo	21
Šifriribe gendjengo palo čhivibe.....	22
Rezultatja Probako registruibasko.....	23
Roma ano dudi registruibaske gendja	25
Poleski thaj phuribaski struktura	25
Edukaciake karakteristike	27
Ekonomikake karakteristike	29
Haniga vastušejenge vaš djivdipe ano paluno jekh berš.....	31
Fertiliteti Romanicengo	31
Kherutnipa	33
Kherutno fondi	34
Klidutnipe	34
Artikja 1. Registruibaske formularja.....	39

Anglomothovdipe

Ano sa palomarebasko periodi oficielna statistika ano pere rodipe, a poulavdipe ano registruibe dizutnengo, dela ulavdi pačiv etnikaki karakteristikenge dizutnengo ani phuv.

Ano sa palomarebasko periodi oficielna statistika ano pere rodipe, a poulavdipe ano registruibe dizutnengo¹, dela poulavdi pačiv etnikake karakteristikjenge dizutnipasko ani phuv. Odova interesi na sine inicirimo numa ideologiake sebebjenca, već ini naturako mangipa butnacionalno thaj multikulturano amalipe vaš statistikake informacienge kotar klidutne etnokulturake karakteristike: nacionlano dženipe, dajake čhib thaj religia. Najsariba odoleske, avdive siamen but baravali statistikaki materia kotar aver-aver demografiake, edukaciake, amalikano-ekonomikane thaj aver karakteristikake etnikane khupatnengo ano than Srbiako.

Pendjardo sito kaj prmibe ano gendo dizutnengo sitoj rezultanta naturalno thaj mehanikako phiribe dizutnengo ani daj teritoria ini ano daj vakhtesko periodi. Numa, poulavdipe ko Roma², hema ini ko dženutne pana disave etnikako grupengo (Muslimajna, Jugoslovejna, Vlahja...), ano periodi kotar 1948. dji 2002. berš, dikholape, kotar registruibe dji registruibe ulavdipe ano gendo save našti te oven numa kotar angle mothavde faktorja.

Dji bare oscilacie ano sasutno gendo dženutnengo akale etnikake khupatnengo avela sine jekh kotor vaš prmibe ano metodologiako pašaribe (aver-aver klasifikacije nacionalnostja ano registruibe), hema fundono sebeci, sito, ano fakti kaj kotar registruibe dji registruibe avela dji prmibe ano mothovdipe registruime personengo kotar olengo nacionalno dženutnipe.

Klidutne sebecja so demografiake keribe ano rami romana khupatnako ačhona pana avri kotar jekh sasutni thaj bazaki analiza gavelape ano olengo but sig thaj radikalno prmibe kotar poro etnikako identiteti.

Palo relativno šukar ikljovibe Romengo ano registruibe 1948. thaj 1953. berš (kana registruisale 46869 Roma), ano registruibe 1961. berš registruisale numa 6624 persone ano rami romane khupatnake. Kotar odova gendo Romengo kontinuirimo bajrola, thaj ano 2002. berš astarela gendo kotar 108 milje persone. Adjahar prmibe ano deklarishiše o Romengo sito pendjardo. Ano nakhlo vakhti, vaš te mothaven poro identiteti, o Roma but drom mothavenape sar dženutne butipaska kupatnako, jase deklarishinenape sar dženutne khupatnako ano savo maškaribasko sine djivdinena. Ani skienciake literatura so si akava fenomeni but drom mothavelape sar „etnikaki mimikria Romengi“.

Republikako fondi vaš statistika thaj Nacionalno konsili romano nacionalno minoritetesko kerde inicijativa vaš legaripe ulavdo pilot projekti, vaš kaj jekh gendo Romengo te ovol edukuimo te kerol registruibaske aktivibe thaj, palo odova, aktivno te lol kotor ano legaripe Registruibe dizutnengo kherutnengo thaj apartmajnengo 2011. berš, savea reselape jekh

¹ Gendja kotar nacionalno dženipe kedisale ano sa registruibe dizutnengo ani Republika Srbia palo Dujto lumiaki mareba (7 registruibe), thaj sa vakht zumavinena sine ulavdo interesuibe majbujjarda publikako.

² Gendo Romengo ano palomarebasko registruibe bajrola, a majbaro relativno leibe kotor ano sasutno dizutnipe Srbiako Roma astarde 2002. (1,44% jase 108193 persone).

kotar semno angločinadipe vaš te lelpe kvalitetno gendja, sar kotar sasutno gendo Romengo, adjahar ini kotar fundono socio-demografiake karakteristike dženutnengo kotar akaja etnikaki khupatni.

Projekti talo anav „Probako registruibe dizutnengo, kherutnengo thaj apartmajnengo 1-15. novembri 2009. – edukacia e Romengi“ (ano podur teksti: Probno registruibe) realizuisalo ano periodi kotar 1. dji 15. novembri 2009. berš, ano maškaribe e Suediaka agencia vaš maškarthemutno barjaripe (SIDA).

Ano legaripe Probako registruibe, uzo metodologja, informatičarja, projektantja thaj menadžmentja RFS-a, lele kotor ini dženutne Ministribasko vaš manušikane thaj minoritetjengo hakaja, Nacionalno konsili romano nacionalno minoritetjengo thaj Kancelaria vaš inkluzia Romengi Vojvodinako.

Vaš direktno realizacia ano tereni thaj aver registruibaske aktivibe (registruibe, instruktaža, čhivibe gendjengo thaj keribe šifrjengo registruimo materijalesko), Republikako fondi vaš statistika, pedo bahami Nacionalno konsili romano nacionalno minoritetjengo, angažuingja pobut kotar 80 Roma.

Projekti: Probako registruibe – edukacia Romengo

Resja projekteske:

1. Treningo disavo gendo Romengo vaš aktivno leibe kotor ano organizaciono gatisaribe thaj terensko legaribe Registruibasko 2011;
2. Informišibe dženutnengo romana khupatnako vaš semnibe legaribe registruibasko thaj kotar olengi rola ano registruibe;
3. Sasutno astaribe Romengo ano Registruibe 2011;
4. Zoralipe pačavibasko romano minoritetsko ano rezultatja ofielno statistikako.

Partneri (donatori): Suediake agencia vaš maškarmutno barjaribe (SIDA)

Vakhtesko rami: avgusti 2009. – februari 2010.

Planiribe aktivibasko

Aktivibe ano Probako registruibe (Artiklo 2) kerdile adjahar kaj, kobor šaj odova te ovol, simulinena organizaciake thaj tereneske aktivibe save siton planirime vaš legaribe Registracia dizutnengo, kherutnengo thaj apartmajnengo 2011. berš, thaj odova:

- keribe projektesko rodibasko;
- alosaribe reprezentivno kotor;
- ažuriribe dokumentaciako registraciono trujengo;
- gatisaribe metodologiako, formularjengo thaj direkcijengo;
- keribe aplikaciako vaš čhivibe, te kerenpe šifre thaj kontrola gendjengo;
- mediaki kampanja;
- alosaribe anketarjengo, instruktorjengo, supervizorjengo, kontrolorjengo, operaterengo thaj šifrantjengo;
- treningo instruktorjengo thaj anketarjengo;
- nakhibe ano registruibaske truja palo treningo;
- anketaribe;
- kontrola bukajki anketarjengo kotar tereneski akcia;
- leibe thaj kontrola registruibasko matrijali;
- vastesko gatisaribe registruibasko matrijali vaš te čhivolpe;
- treningo operaterjengo;
- čhivibe gendjengo;
- treningo šifrantjengo;
- te kerolpe šifra disave karakteristikjengo (buti, zanati thaj majuči agorisimi skola);

- kontrola kvaliteti šifririmo matriali thaj korekcije;
- gatisaribe baza gendjengo;
- tabeliribe;
- keribe finalno raportesko.

Alosaribe reprezentivno kotor

Vaš legaripe Probako registruibe alosardile 24 registruibaske truja (ano 23 komune) ano save, prekal rezultatja Registracia dizutnengo, kherutnengo thaj apartmajnengo 2002. berš, sine baro leibe kotor Romengo ano sasutno dizutnipe (Tabela 1).

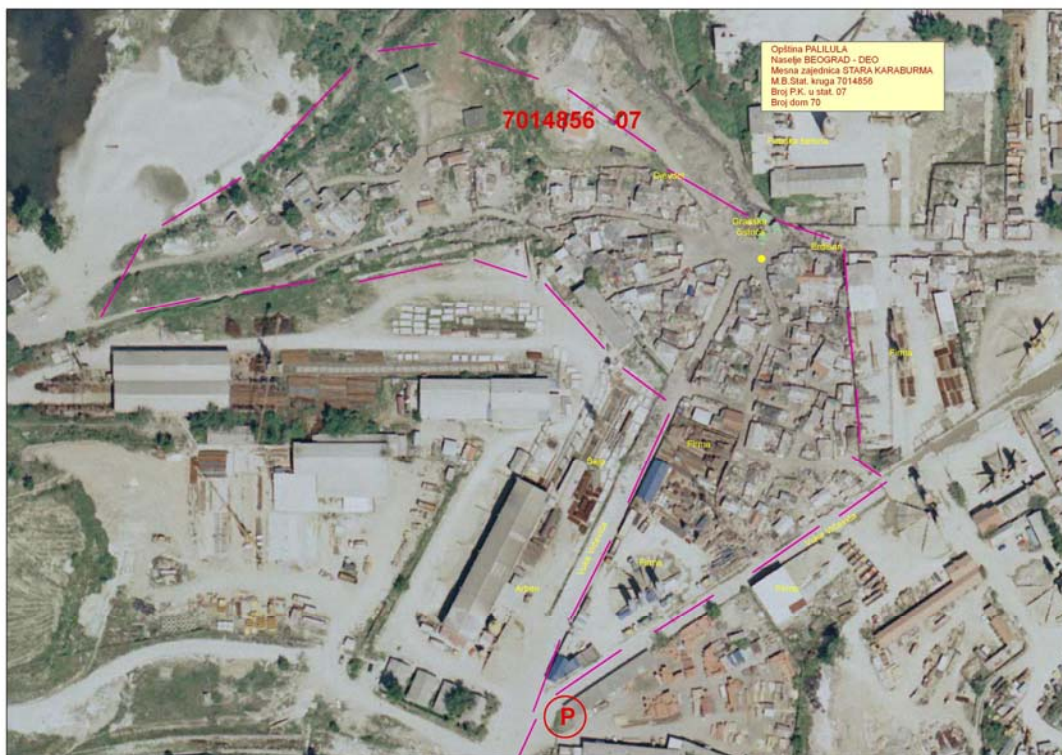
Tabela 1. Lista registruibaske truja ano save legardilo Probako registruibe

Rn gn	Komuna	Truj	Anav komunako	Bešipasko than	Thjaneske khupatne	Statistikako truj
1	70149	0653	Zvezdara	Beograd-kotor	Mirijevo	7009895
2	70203	0236	Palilula	Beograd-kotor	Karaburma	7014856
3	70157	0444	Zemun	Beograd-kotor	Bratstvo - jedinstvo	7010214
4	70181	0570	Novi Beograd	Beograd-kotor	Blok 64	7013248
5	70360	0353	Valjevo	G. Grabovica	Gornja Grabovica	7025076
6	71269	0250	Šabac	Ribari	Ribari	7106548
7	70637	0011	Koceljeva	Brdarica	Brdarica	7046049
8	70351	0026	Bujanovac	Bujanovac	Bujanovac	7023677
9	70432	0096	Vranje	Vranje	V MZ Sava Kovačević	7030819
10	70432	0228	Vranje	Vranjska Banja	Vranjska Banja	7030916
11	70726	0392	Leskovac	Leskovac	Marko Crni	7058888
12	71137	0102	Surdulica	Surdulica	Surdulica	7095155
13	70998	0093	Prokuplje	Žitni Potok	Žitni Potok	7082363
14	70858	0523	Palilula	Niš-kotor	-	7069634
15	70084	0028	Bela Palanka	Bela Palanka	Bela Palanka	7006373
16	70939	0190	Pirot	Pirot	Nova Mala	7076673
17	70947	0067	Požarevac	Kostolac	Gradska MZ Kostolac	7077785
18	71099	0394	Smederevo	Smederevo	Papazovac	7092369
19	70653	0201	Kraljevo	Kraljevo	II MZ "Centar"	7049609
20	80101	0022	Beočin	Beočin	Beočin grad	8006644
21	80152	0405	Zrenjanin	Zrenjanin	Veljko Vlahović	8012547
22	80209	0155	Kikinda	Kikinda	Lidija Aldan	8017760
23	80225	0012	Kovin	Bavanište	Bavanište	8019886
24	80128	0067	Vršac	Vršac	Živa Jovanović	8008329

Ažuriribe dokumentaciako registruibaske trujengo

Vaš poloke arakhibe anketarjengo thaj instruktorjengo ano tereni, musaj sine te ažuririnolpe dokumentacia registruibaske trujengo (skice thaj deskripcia) kotar registruibe 2002. berš savo sinole Republikako fondi vaš statistika.

**Pilta 2. Ortofoto lavavdipe registruibasko trujesko ani komuna opštini Palilula
(Diz Beograd)**

Metodologia

Vaš Probako registruibe gatisardilo ini ulavdo Direkcija vaš anketarjenge, ano savo dendile sa metodologiake mothovdipe, sar ini mothovdipe save siton kotar o resja registruibaske, gendo registruibasko thaj olenge karakteristike thaj ini pedo obligacia thaj keribe anketarjengo ano terensko legaripe akciako. Kotar akale Direkciako sine ini „Aneksi kotar direkcija vaš organizacia thaj legaripe registruibasko“ thaj „Direkcija vaš buti pedo vastesko gatisaripe registruibasko materiali vaš te lačharolpe“.

Ano reso te kerolpe realizacia jekhutni metodologia, sa džnutne Probako registruibe sineton ani obligacia te adiharenpe pedo sa direkcije kana kerelape buti kotar registruibaske bukja thaj obligacie.

Registruibaske formularja

Vaš Probako registruibe kerdile fundone (Ariklo 1.) thaj ažutne formularja, save kotar o mothovdipe thaj dizajn paše e formularjenca save gatisarenape vaš Registruibe 2011. berš.

Fundone registruibaske formularja:

- Registruibasko lil (formulari ПР-1) – vaš te kedenpe gendja sakole personake;
- Pučibasko lil vaš kherutnipe thaj apartmani (formulari ПР-2) – vaš te kedenpe gendja kotar apartmani (bešutno jase bibešutno), bešutno bizneseski kancelaria jase kotar kancelaria ano save bešelape kotar o zori, thaj vaš kedipe gendjengo vaš sakova kherutnipe;
- Kontrolniko (formulari ПР-3) – vaš evidintiribe sa jekhutne registruibaske ano registruibasko truj

Ažutnipaske formularja:

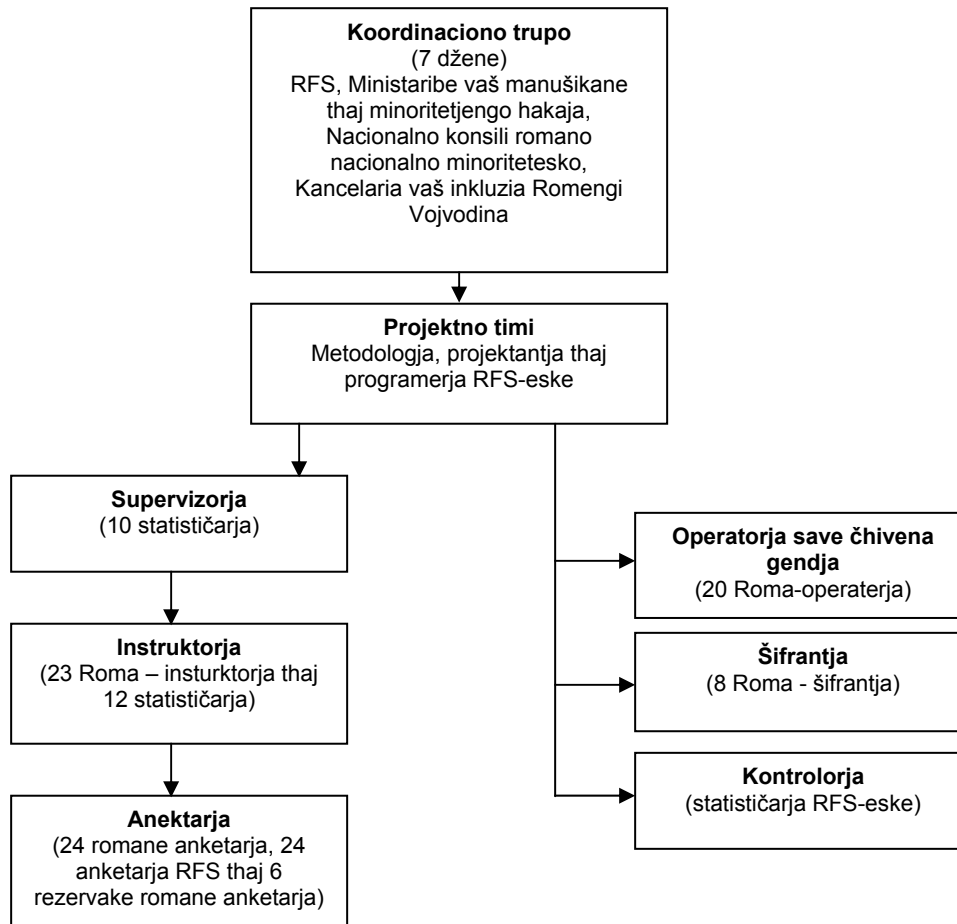
- Autorizacia vaš anketarja, instruktorja thaj supervizorja (formulari ПР-5, ПР-6 thaj ПР-7);
- Lista registruibaske truja e identifikaciono gendjenca (formulari ПР-8);
- Informacia vaš avibe anketaresko (formulari ПР-11);
- Evidencia kotar fundone registruibaske formularja (formulari ПР-12);
- Dihljaribe direktno dženengo ano probako registruibe (formulari ПР-13);
- Deskripcia samatrendako registruibasko trujesko (formulari КСК/4П) thaj
- Skica (grafikako sikljovibe) registruibasko trujesko.

Fundone registruibaske formularja („Registruibasko lil“ thaj „Pučibasko lil vaš kherutnipe thaj apartmani“) nakhavdile pi romani čhib. Anketarja o djevapja odolenge save pučlile hraminde ano formulari pedo srbikani čhib, dji o formularja pedo romani čhib olengo sineton sar eksperimentalno. Uzo fundone formularja, nakhavdilo pi romane čhib ini ažutno formulari „Informišibe vaš avibe anketarjengo“ (stampimo ano dujčhibja), sar ini propagandno posteru e informacia kotar registruibaske akcia.

Direkno džene ani organizacia thaj ano legaripe Probako registruibe

Vaš gatisaripe, legaripe, dihljaripe thaj analiza Probako registruibasko angažuisale paše 200 persone.

Organizaciono shema

Koordinaciono trupo

Vaš realizacia bukjaki direkcia sa aktivibaski thaj sa džnenengi ano procesi gatisaribe thaj legaripe Proako registruibe, formirisalo eftadžnenengo Koordinaciono trupo, ano save sine džnutne kotar Republikako fondi vaš statistika, Ministaribe vaš manuškane thaj minoritetjengo hakaja, Nacionalno konsili romane nacionalno minoritetjengo thaj Kancelaria vaš inkluzia Romengi Vojvodinaki.

Uzo organizaciono bukja, Koordinacino trupo sinole, adjahar, buti, kaj pere autoritetea resela učo profesionalno niveli akciako, thaj te sine, kaj manglape, agorisinela organizaciako-metodologiake problemja thaj dela instrukcie e džnenenge ano registruibe.

But semno segmenti ani popularizacia Probake registruibe sinetov mediaki kampanja. Džene Koordinaciono trupesko intenzivno kerde maškaripe e džnenenca kotar medie.

Konferencia vaš žurnalistjenge – hoteli „Zvezda“ ani Vrnjačka banja (14. oktobri 2009).

Ariklja kotar akaja akcia emituisale ano but televizake thaj radio stanice, sar poangle o starti probako registruibe, adjahar ini dji sine oleski tereneski realizacia. Probako registruibe dikhljarde ini o stampibasko medie.

Romano bešipe ani Kraljeva – artiklo kotar Probako registruibe Emituisalo ani emisija "Građanin" (RTS 1).

Projektno timi

Vaš buti gatisaribaski metodologiake thaj organizaciake instrumentja, lačaribe programesko vaš te čivenpe o gendja, kontrola thaj šifriribe registruibasko matrijalesko, lačharibe rezultatjengo, sar ini aver bukja Probako registruibasko, formirisalo Projektesko timi, ano savo sineton registruibaske metodologja, projektantja, programerja, statističarja thaj ekspertja aver profiljenge Republikako fondesko vaš statistika.

Anketarja, instruktorja thaj supervizorja

Ano reso kvalitetno treningo, vaš sakova registruibasko truj alosardile po duj anketarja, ini odova: jekh anketari savo alosargja Nacionalno konsili romano nacionalno minoritetesko thaj jekh anketari savo sine leloj kotor ano registruibe jase ano anketako rodipe Republikaok fondesko vaš statistika ano savo o kherutnipe sineto raportesko jekhutni.

Fundone kriterijumja vaš alosaribe anketarja sine:

- (1) te ovel olen sertifikati vaš agorisine maškarutni skola ano trinberšengo jase ano štarberšengo periodi,
- (2) te oven pherde beršenge thaj
- (3) te djivdinol ano bešipasko than ano savo arakhelape alosardo registruibasko truj.

Angažuisale sa 54 anketarja, ano odova ini 6 rezervake.

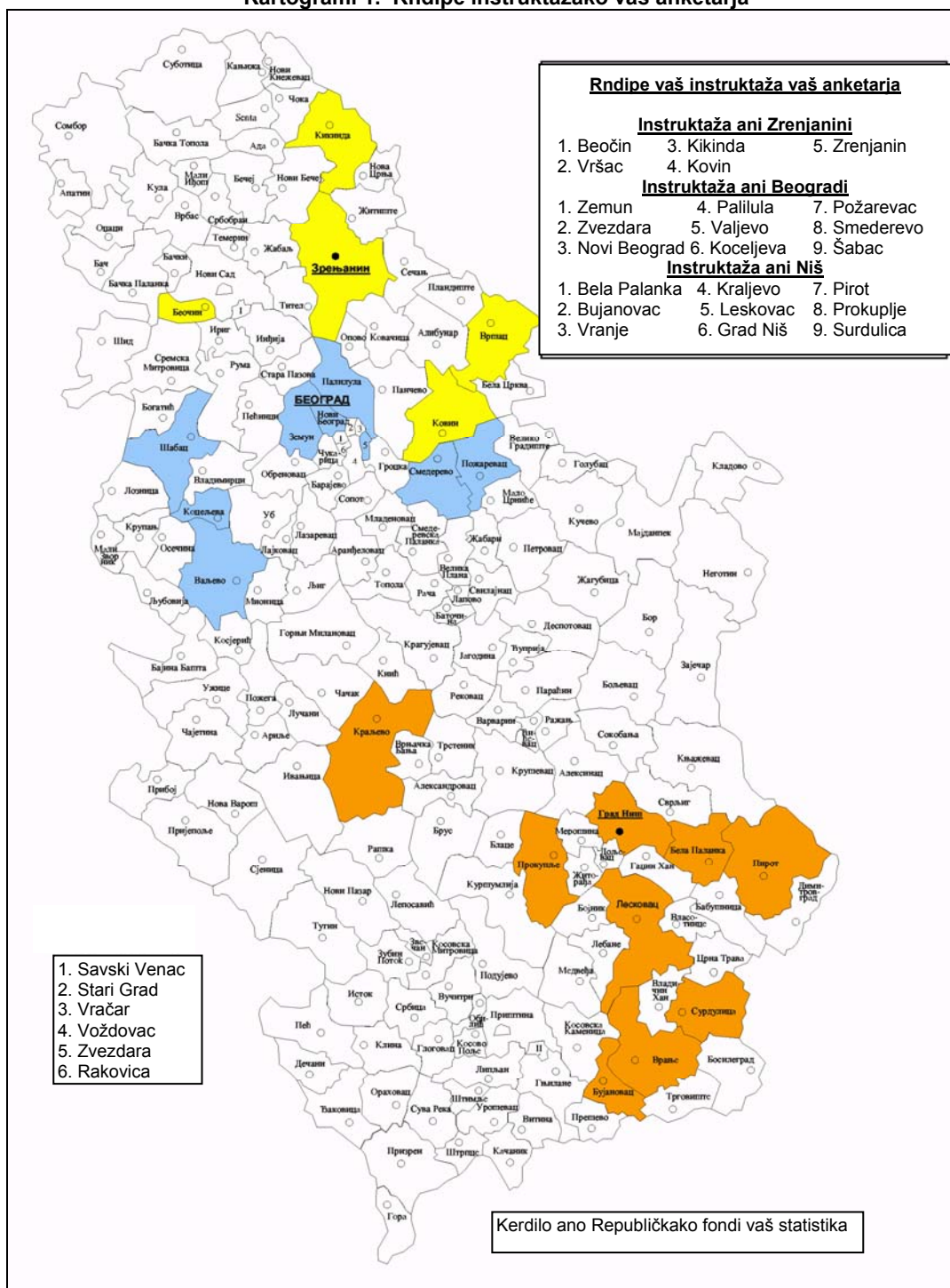
Vaš sakoja komuna ano savo legardilo probako registruibe angažuisalo po jekh instruktori, pedo bahami Nacionalno konsili romano nacionalno minoritetesko (sa 23 instruktorja). Kriterijumja vaš alosaribe instruktorja sineton jekha-jekh sar kriterijumja vaš alosaribe anketarja. Ažutipe instruktorjenge ani buti dende o statističarja – instuktorja kotar Republikako fondi vaš statistika (12 instruktorja), a vaš organizacia treningoski thaj koordinacia buti anketarjengo thaj instruktorjengo sinolen buti o supervizorja kotar Republikako fondi vaš statistika (sa 10 supervizori).

Treningo instrukorjengo thaj anketarjengo

Treningo organizuisalo pedo dikhibe e treningosko savo planirinelape vaš Registre dizutnengo, kherutnengo thaj apartmajnengo 2011. berš. Majangle o registareske metodologja adikarde centralno trindivengi instruktaža ano Beogradi vaš supervizorja thaj instukorja registruibaske (19-21. oktobrea 2009), a palo odova, organizuisalo štardivengi instruktaža vaš anketarja ano 3 instruktažno punktja: ano Zranjanini, Beogradi thaj ano Niši (kartogrami 1) ano periodi kotar 26. dji 29. oktobri 2009. berša.

Instuktaža vaš anketarja organizuinde o supervizorja RFS. Ano akava instruktaže instruktorja romane nacionalno djenipaske (uzo ažutipe instrukotrengo RFS) sinolen vaš buti kaj, te istemalkeren po angle gatisarime prezentacije jase pi forma savi korkore alosarena, te den treningo anketarjenge vaš buti ano tereni.

Kartogrami 1. Rndipe instruktadžako vaš anketarja

Kvaliteti treningesko anketarjengo but sine phando kotar kvalifikacie romane instruktorjengo – sikavnengo kaj ano relativno harno vakhtesko periodi phaglje bare metodologiake direktie sar ini kotar olengo djandibe te legaren odova so sikljile e instruktorjenge. But romane instruktorja angluno drom arakhlile adjahar bukja thaj vaš odoleske musaj olenge potikno ja pobaro ažutipe e djande instruktorjengo RFS. Numa, šaj te kerolpe konstatacia kaj sa instruktaže suksesea realizisale.

Nakhibe ano registruibaske truja anglo Probako registruibe

Akcia nakhibe ano registruibaske truja organizuisalo 2 dji 3 dive poangle so lelilo o registruibe. Instruktorja, kupate pere anketarjenca, dihljarde samatrende registruibaske trujeske, a ano odova istemalkeriba e gatisarime skicenca thaj deskriptiake lilenca. E buti sine vaš od anketarja so pošukar te pendjarenpe e teritoria ani savi legarelape o registruibe, sar ini jekhutne save manglape te registruinenpe.

Kotar nakhibe ano tereni, dizutne informišisale vaš akcia savi ka ovol, olake resja thaj pučiba save ka ačhivenpe, a ano dikhutne thana (ano dugajne, pedo kher e thaneska kancelariako, pedo skole thaj ano aver objektja ano registruibasko truj) čhivdile ini posterja save informišinena kotar keribe probako registruibe.

Драги суграђани,

Обавештавамо Вас да ће Републички завод за статистику Србије, у склопу припрема Пописа становништва, домаћинстава и станова 2011. године, у периоду

од 1. до 15. новембра 2009. године

у Вашем насељу спроводити Пробни попис.

Овим Пробним пописом биће обухваћено укупно око 4 хиљаде домаћинстава и 14 хиљада лица, и то у 23 изабране општине на територији Републике Србије.

Молимо чланове изабраних домаћинстава да у овом периоду приме наше пописиваче у своје домове и да одговоре на питања из пописних образаца.

Пописивачи поседују легитимације и овлашћења за рад с потписом директора и оригиналним печатом Републичког завода за статистику.

Сви подаци прикупљени у Пробном попису користиће се искључиво у статистичке сврхе.

Унапред се захваљујемо свим грађанима на сарадњи и на указаном поверењу.

Камле амаре дизутне,

Информишина Тумен кај Републикако фонди ваš статистика Србиаки, ано рами гатисарипе Региструибе дизутнипаско, кхерутнипаско тај кхеренго 2011. берš, ано периоди

Котар 1. дји 15. новембри 2009. берš

Ано Тумаро беšипаскоthan ка керол Пробако региструибе.

Акале Пробаке региструиба ка овол астардо са паše 4 милје кхерутне тај 14 милје персоне, ини одова ано 23 аლოსарде комуне ани територија Република Србиаки.

Ридјисара дјенен аლოსарде кхерутнипаске кај ано акава периоди лена амаре региструибаске манушен ано пере кхера тај те ден дјевапи педо пучибе котар формуларја.

Региструибаске мануша сиолен легитимација тај компетенција ваš бути е храмоба директореско тај оргинално печаати Републикако фонди ваš статистика.

Са гендја саве кедисале ано Пробако региструибе ка истемалкеренпе нума ваš статистикаке букја.

Поангле кера најс са дизутненге ано маšкаробе тај ано сикавдо паčавибе.

www.stat.gov.rs

Registruibe

Registruibe, прекал плани активибаско (Артикло 2.), лелапе 1. новембреа. Анкетарја, по дужене, нахле ано региструибаско труж тај керде региструибе. Бути анкетарјенго, саве алосаргја Национално консили романо национално миноритетеско, синето јекха-јекх е букјаке саве анкетарја керена ано шерутно региструибе, дји бути анкетарјенго RFS-еске сине те диклјарен е бути анкетарјенго – Роменго тај те сине, кај манглале, те ден турвинутнипе; те ден паčив сар те паšаролпе е джененге со пученепе; педи форма сар те чхивелпе дај пучибе, сар ини педо регуле, кана храминенепе о дјевапја.

Sa tereneske dženutne ano Probako registruibe sinolen buti kaj kana ikljona ano tereni akharena ulavde kerdime legitimacie e fotografia thaj personalno gendjenca (fotografia 3), a uzo odova sinolen ini specialno autorizacia kotar RFS vaš te keden o gendja.

Fotografia 3. Legitimacia

Instruktorja rndomo dikljarde pherde registruibaske formularja, pheniba e anketarjenge so si nane šukar thaj dikhljarena kobar astardilo jekhutni e registruibaski. Te sine, kaj manglape instruktorja ikljona po tereni kupate e anketarjenca agorisinena disave diskutabilno situacie.

Empirie kotar tereni kana kerdilo registruibe siton aver-aver, thaj vaš odoleske, ano than komentaresko citirina majbut drom leparibe save romane anketarja thaj instruktorja hraminde ano formulari ПР-13 (Dikljaripe direktno dženenge ano probako registruibe):

- *Manuša vaš odova kaj lena socialno ažutipe sine dar te sikaven buti savi kerde ano nakhlo kurko (anketari, Vranje);*
- *Phari komunikacia e dženutnenca ano bešipaske thana. Na mangena sine putarde te den djevapi vaš ekonomikano aktivibe vaš dondo kaj ka činolpe socialno ažutipe (instruktori, Vršac);*
- *Ano aktivibe olenge nane šužo soske dikhljarelape numa jekh kurko, a na pobaro periodi soske buti sitoј kotar populacia savi akana kerela buti, palo odova na kerela buti, nanolen šuži kvalifikaciaki buti (anketari, Novi Beograd);*
- *Ano tereni sine problemi, persone na mangena te den gendja kotar pere džene kherutnipaske save siton ano avrijalutnipe (anketari, Vršac);*
- *Romano dizutnipe sito but čorolo adjahar kaj nane odola save siton ani agronomia (instruktori, Pirot);*
- *Ano tereni sine problemja, persone na mangle te den gendja kotar pere agronomiake produktja (anketari, Vršac);*
- *Manuša na dende čačikani kvadratura khereski, soske garavdile kotar baro porezi (instruktori, Vranje);*
- *Ljudi nisu prijavili tačnu kvadaraturu stana, zato što su strahovali od visine plaćanja poreza (instruktor, Vranje);*
- *Mangipe thaj kvadratura khereski na djanena džene kherutnipaske, save dena gendja e anketareske (anketari, Novi Beograd);*
- *Sine problemja soske si baro bidjandipe thaj na djanena kana siton bijande (instruktori, Palilula);*

- *Manuša darana tana cidelpe socialno ažutipe (anketari, Niš);*
- *Bipačavibe ano institucie ano romane maškaripe (instruktori, Surdulica).*

Akale dikhljaripaske manglape, ini te phena, kaj o anketarja save sineton angažuipe ano registraciako truj ani komuna Palilula ano Beogradi sikavde baro djevapibe thaj djanglipe soske kerde buti ano bihigienako bešipasko than, sar phenena korkore „ekstremno bišužipe“.

Gataribe vaš čhivibe thaj čhivibe gendjengo

Palo tereneski akcia kedipe gendjengo, anketarja kompletno registruibasko matrijali dende e komunake instruktorjenge, save, ano rami e Direkcia vaš buti pedo vastesko gataribe registruibasko matrijali vaš lačharibe, matrijali dikhljarde, čhivde ano rndo, dende šifre thaj, palo odova, dende e supervizorjenge.

Palo odova sine faza Probako registruibasko čhivibe fundone formularja. Aplikaca vaš čhivibe kerde projektantja thaj programerja RFS-eske. Vaš keribe aplikacia istemalkerdilo programeski čhib Blaise.

Vaš čhivibe gendjengo angažuisla sa 20 operaterja Roma, ini odova pedo bahami Nacionalno konsili romano nacionalno minoritetsko. Kriteriumi vaš alosaribe operaterjengo sine te ovel-olen majhari agorisimi maškarutni skola thaj te djanen te keren majfundone funkcie pedo kompjuteri.

Lavavdingja: Ivan Vasić

Čhivibe gendjengo organizuisalo ano RFS ano Beogradi. Operaterja, palo jekh divesko treningi keriba ano duj smene, agorisinde čhivibe gendjengo Probako registruibasko but šukar thaj kvalitetno, ini odova ano planirimo roki kotar duj bukjake kurke.

Šifriribe gendjengo palo čhivibe

Paluni faza ano lanci manipulacia pherdutne formularjenca sine faza šifriribe tekstualno djevapja ano pučibe kotar skolako kvalifikacia, buti savo persona kerela thaj buti ano savo e firma čhivdili, dugajna, institucia jase firma ano savi persona kerela buti.

Vaš buti ano ulavdo gatisarimi aplikacia angažuisale sa 8 šifrantja. Šifrantjen ini akava drom alosarde djenutne Nacionalno konsili romano nacionalno minoriteteske.

Lavavdingja: Ivan Vasić

Šifriribe lelape 10. januarea 2010. berš. Majangle, palo harno treningo, šifririsalo skolaki kvalifikacia, palo odova šifririsalo buti thaj pedo agor profili bukjako.

Akaja but kompleksno faza lačharibe registruibasko matrijali agorisisali numa vaš jekh kurko. Sebepi so sine harno akava šifriribe sito ano odova kaj sine bilači edukaciaki thaj ekonomikani struktura registruibasko dizutnipe, jase ano relativno tikno gendo kotor lafjengo savo manglape te šifririnolpe. Numa, baro kotor manušengo biskolako jase bikompletno

fundono edukacia, sar ini tikno gendo ekonomikano aktivno persone ano kontigenti registruimo dizutnipe bidondno kergja adjahar harno te ovolo o šifiribe.

Manglape te phenolpe kaj sine but seriozno, djevapibe thaj kvaliteti bukjako angažuime šifrantjengo ani akaja semni faza Probno registruibasko.

Rezultatja Probako registruibasko

Probake registruiba kedisale gendja vaš sa 8104 persone. Gendo registruime personengo sito potele kotar adjukardo (14.000). Fundono sebepi vaš poteluno astaribe personengo ze so sine planirimo palo alosaribe registruibaske truja ano savo ka kerolpe probako registruibe siton:

- bilače vakhteski situacia kotar terenesko legaripe registruibasko (1-15. novembrea);
- todinipe pandemia viruseskii gripi A (H1N1);
- bimangipe registribasko vaš daraipe kotar dislokacia;
- garavipe gendjengo kotar kompletno kherutnipe jase kotar disave džene kherutnipaske save arakhenape ano „jekhvakhtuni“ buti ani avrijalutnipe.

Bilače vakhteske situacie (šudripe e brišinea thaj jivea) kerde kaj ano periodi savo sineto vaš registruibe (15 dive) na sine šajipe te registruinolpe sa kherutne ano bihigijenake romane bešipaskethana ani komuna Palilua (Beograd). Palo butdivenge bare brišina, vaš čhik thaj pani savo sine ano bešipaske thana, pašaribe disave kherutnenge jase objektjenge ano save odola kherutne djivdinena našti te sine te kerolpe. Ano vakheribe e anketarjenca, kotar 150 kherutne ano registruibasko truj, astardile numa 70 kherutne, thaj odola save sineton ano kotor registruibasko trujesko ano savo sine šaj te avolpe.

Todinipe pandemiako „balikano gripi“ adjahar semno kergja pedo potikno astaribe ano Probako registruibe. Atoska, vaš dar kotar bufljaripe gripesko, disave kerutnipe na mangle nisavi komunikacia e anketarjenca.

Bipačavibe prekal anketarja registruisalo ini ano odola maškaribe ano save kerutnipe djivdinena ano bilegalizuime objektja. Direktno anglo Probako registruibe ani teritoria Beogradeski legardili akcia zoralipasko dislokacia romane kherutnipengo kota jekh „bihigijenako“ bešipaskothan, so sigurno kergja kaj disave persone kotar e dar kaj o registruibaske gendja ka oven bilačo istemalkerde na mangle te registruinenpe.

Probake registruiba nane astarde ni semno gendo kherutnipaske save ano vakhti registruibasko na sine ani Srbia vaš buti/bešipe ano avrijalutnipe. Familia thaj komšije majbut drom na mangle te den gendja kotar kherutne so nane vaš dar kaj šaj te avol dji olengi readmisia, jase dji olengo tradipe kotar strano phuvja ano save arakhenape. Kotar jekha-jekh sebepja nane registruisale ini disave džene kherutnipaske.

Dizutnipe

Kotar sa 8.104 persone, kotar sa registruisale 4.108 murša (50,7%) thaj 3.996 djuvlja (49,3%).

Proseskesko phuripe registruime manušengo sine numa 28,76 berš (murša: 28,25 berša thaj djuvlja 29,28 berša). Registruisale 2457 čhavore po terne kotar 15 berš, a persone po phure kotar 64 berš numa 421.

Kotar sa gendo registruime, 6.463 persone (paše 80%) phengja kaj siton Roma pedo nacionalno dženipe. Ano dujto than siton Srbja, save registruime si 1132 (14%), dji ano kotor dženutne aver etnikake kupatnenge sine but po tele (talo 1%).

Kana dikholape pedo religia, ano sa registruimo kontigenti majbut si pravoslavcja save si 3221 (39,7%); palo odova islamsko religiake save si 1939 (23,9%).

Dženutne aver konfesiengo but pohari siton, a vaš 1745 persone (21,5%) gendo kotar religia nane ni hramisalo.

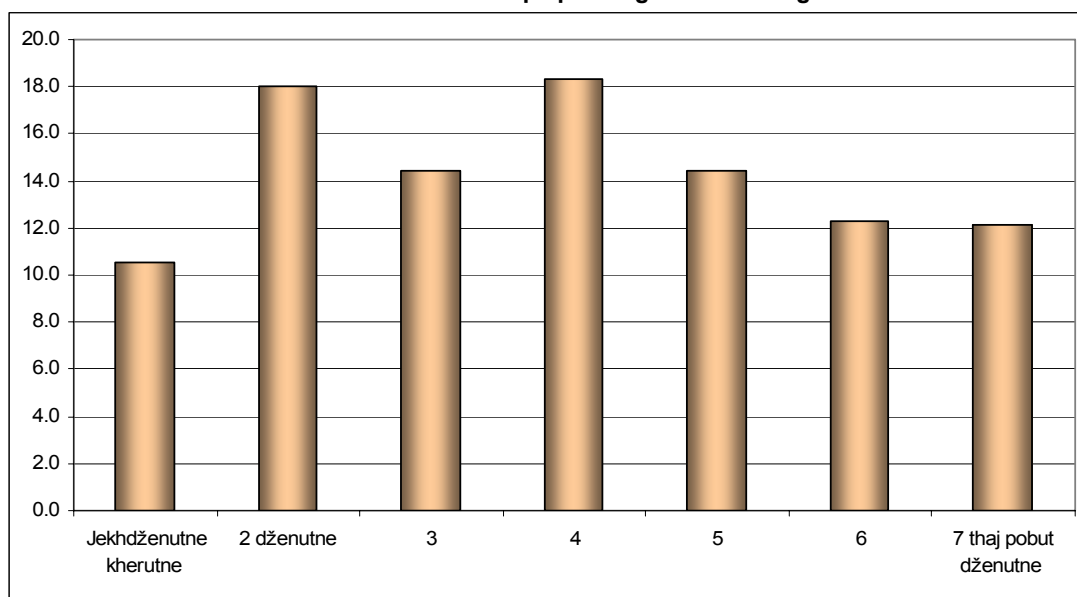
Romani čhib sito dajaki čhib vaš 6202 persone (76,5%), dji sa 1450 persone (17,9%) adikharela srbikani čhib poro dajaki čhib.

Kherutnipe

Sa registruisale 1999 kherutnipa.

Kana dikholape pedo gendo dženengo, majbut si štardženengo thaj dujdženengo kherutnipe (18,3% štardženengo thaj 18% dujdženengo); palo odova trindženenge thaj pondženenege ini odova kotar 14,4%; palo odova kherutne e 6 dženenca (12,3%) thaj e 7 thaj pobut dženenca (12,1%). Kherutnipa kotar jekh dženo si 10,5%.

Grafikoni 1. Kherutnipa prekal gendo dženengo

Prosekesko kherutnipa si 4,05 džene, so sito but pedo proseko Republika Srbiako (2,97 džene, prekal registruibe kotar 2002).

Bešipaske jekhutne

Kedisale gendja vaš sa 2.222 bešipaske jekhutne (apartmajna, bešipe ano ekonomikane thana thaj thana ano savo bešelape kotar zoripe).

Djivdinena sine ano bešipaske jekhipe 1.893, a registrisale ini 329 čuče apartmajna.

Roma ano dudi registruibaske gendja

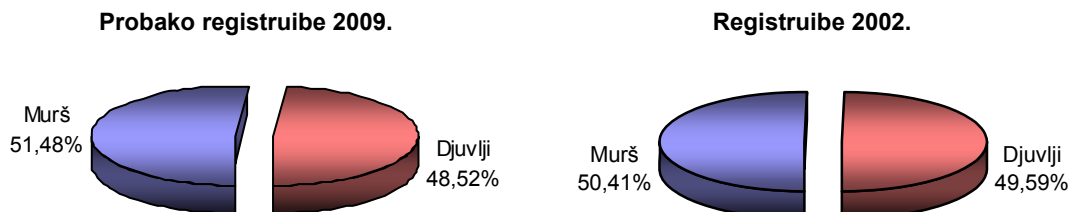
Vaš odova kaj ano Probako registruibe astarde, maj angle, romano dizutnipe, ano podur teksti ka kerolpe analiza kotar gendja vaš Romenge, e ulavde dikhljaripa pedo gendja kotar registruibe 2002. berša.³

Prekal rezultatja registruibaske savo legardile palo Dujto lumiaki mareba, gendo Romengo bajrilo, a majbaro relativno leibe kotor ano sa dizutnipe Srbiako Roma astarde 2002. (1,44% jase 108193 persone).

Prekal registruibe 2002, majbaro gendo Romengo djivdinela ani teritoria Dizako Beograd (paše 18 milje, jase 17,7% kotar olengo sa gendo) thaj ano mesmer kotor Srbiako, ini odova ano akala komune; ano Leskovac (paše 7 milja), ano Niš thaj Vranje (paše 5 milja) thaj ano Bujanovac (paše 4 milja). Majbaro relativno leibe kotor ano sasutno dizutnipe ano komune Roma siolen ano: Bojnik (10,4%), Surdulica (9,5%), Bujanovci (9%) i Bela Palanka (8,5%). Prekal gendja registruibaske 2002., ani Vojvodina djivdinela 26,9% kotar sa gendo Romengo, a 73,1% siton ani centralno Srbia.

Poleski thaj phuribaski struktura

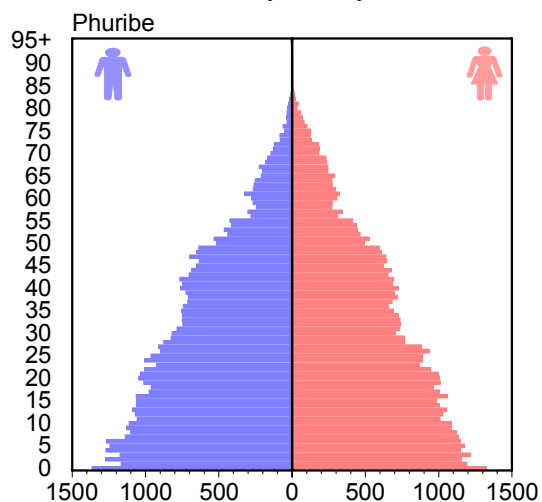
Poleski struktura persone romano nacionano dženipasko ani Srbia karakterišinelape e balansirimo gendoa djuvlja thaj murša.

Prosekesko phuribe Romengo sito but potikno kotar proseko phuribasko e sasutno dizutnengo ani Srbia (40,2 berš) thaj sito paše 27 berš (registruibe 2002), so putardo verifikuinela kaj o Roma, ano demografiako gndipe but terni etnikaki kupatni.

³ Registruibe 2002. berša legardilo numa ani teritoria centralno Srbia thaj Vojvodina.

Grafikoni 2. Phuribasko-poleski piramida Romengi

Prosekesko phuribe Romengo save astarde Probake registruibe sito 26,5 berša (26,5 berša vaš murša thaj 26,7 berš vaš djuvlja).

Tabela 2. Fundono phuribasko kontingenti

	Poli	Sasutno	Angloskolako baripe (0-6 berš)	Skolako-obligaciako baripe (7-14 berša)	Bukajako kontingenti (15-64 berša)	Djuvlkja ano fertilno periodi (15-49 berša)	Phure dizutne (65 thaj pobut berša)
Probako registruibe 2009.	Sa	6463	1097	1063	4002		199
	Murš	3327	543	561	2089		88
	Djuvlji	3136	554	502	1913	1533	111
Popis 2002.	Sa	108193	17120	17285	67298		4537
	Murš	54531	8755	8757	34236		1879
	Djuvlji	53662	8365	8528	33062	27616	2658
Ano %							
Probako registruibe 2009.	Sa	100,0	17,0	16,4	61,9		3,1
	Murš	100,0	16,3	16,9	62,8		2,6
	Djuvlji	100,0	17,7	16,0	61,0	48,9	3,5
Registruibe 2002.	Sa	100,0	15,8	16,0	62,2		4,2
	Murš	100,0	16,1	16,1	62,8		3,5
	Djuvlji	100,0	15,6	15,9	61,6	51,5	5,0

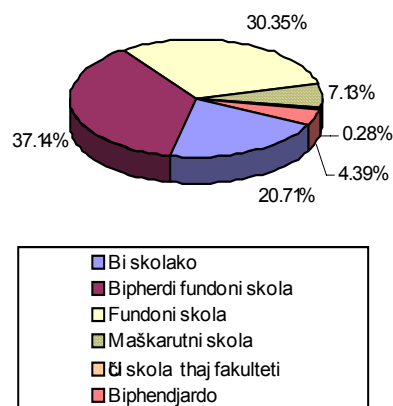
Sakova trito dženuitno romano nacionalno minoritetesko poterno sito kotar 15 berš. Kotor čhavorengo angloskolako thaj skolakoobligaciako baripe ano registruibe 2002. sine paše 32%, a prekal Probako registruibe 33,4%. Kotar dujto rig, kotor Romengo pophure 65 thaj pobut berša sine 4,2% (Registruibe 2002), jase 3,1% (Probako registruibe 2009). Romane čhavore poterne kotar 15 berš si 7,5 droma pobut (Registruibe 2002), jase paše 11 drom pobut (Probako registruibe 2009) ze Roma pophure kotar 64 berš. Pomisal, ano kontingenti sasutno dizutnipe Srbiako odoja relacia sitoj paše jekha-jekh, ano savo hari pobut dominantno persone pophure kotar 64 berš po čhave poterne kotar 15 berš.

Edukaciake karakteristike

Romen karakterišinuela but bilačo edukaciaki struktura ani relacia e sasutno dizutnipe Srbiako.

Tabela 3. Dizutnipe phuro 15 thaj pobut berša prekal skolako statusi

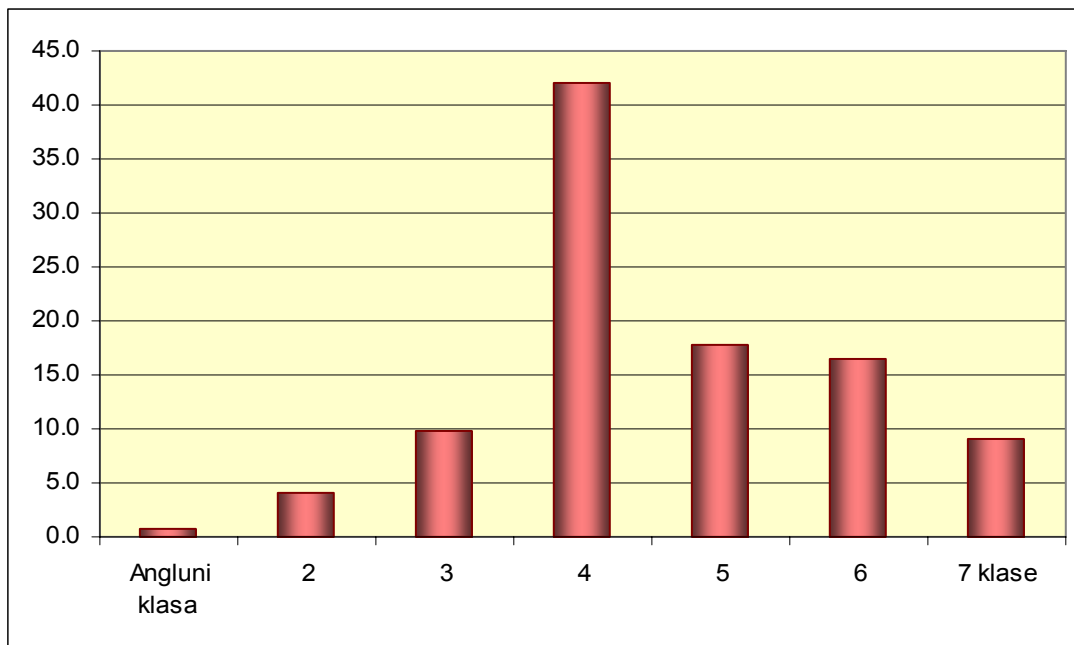
	Sa	Bi skolako	Bipherdi fun. skola	Fundoni skola	Maškarutni skola	Uči thaj fakulteti	Biphendjardo
Probako registruibe 2009.	100,00	20,71	37,14	30,35	7,13	0,28	4,39
Registruibe 2002.	100,00	25,60	36,27	29,01	7,81	0,31	1,00

Fundoni skola agoringja numa paše 30%, dji kotor personengo e maškarutna, uča thaj fakulteta but tele. Poulavdipe kerela bajo učo kotor personenge save na skoluindepe jase čhinde skoluibe palo agorisibe nekobor klasja fundona skolake.

Gendo kotar agorisutne klase vaš persone save čhinde o skoluibe na khedisalo ano poanglune registruibe. Akava phučibe angluno drom čhivdilo ano Probako registruibe 2009. berš thaj pedo fundo anglune gendja, šaj te dolpe klidutnipe thaj rezultatja registruibaske 2011. berša ka oven kotar but baro semnibe vaš podur planiribe thaj anibe raštraki strategija ani umal fundono edukaciako.

Grafikoni 3. Roma save mukle skoluibe anglo agorisibe fundoni skola, prekal agorisime klase

Maškar Roma save nane agorisinde fundoni skola majbaro gendo sito odolengo save mukhlje skoluibe palo štarto klasa, hema semno kotor ini odolengo save činde skoluibe palo agorisibe pondjto jase šofto klasa fundonie skole.

Maškar Roma skolakoobligaciako barjaripe (7-14 berša) save dendile ano Probako registruibe 2009. berš paše 15% šelestar na nakhela ani fundoni skola. Biastaribe romane čhavorengo rndome fundone edukacia rezuldirinela te adiharolpe učo badžako analfabetja thaj teluno edukaciako niveli personengo akala nacionalna minoritetesko.

Tabela 4. Dizutnipe phuro 10 thaj pobut berša prekal pendjaripe lilesko

	Poli	Analfabetja dizutne	% analfabetja kotar sa dizutne pure 10 thaj pobut berša
Probako registruibe 2009.	Sa	940	18,89
	Murš	305	11,74
	Djuvlje	635	26,69
Registruibe 2002.	Sa	16581	19,65
	Murš	5019	11,84
	Djuvlje	11562	27,56

Roma perena ano etnikake kupatne e majuče thaj baro bajo kotorea analfabetja (paše 19%), vaš odova kaj ano rami sa dizutnengo Srbiengo procenti analfabetja prekal registruibe 2002. Sine 3,45%.

Prosesesko phuripe analfabetjengo Romengo save sine ano Probako registruibe sine numa 38 berš.

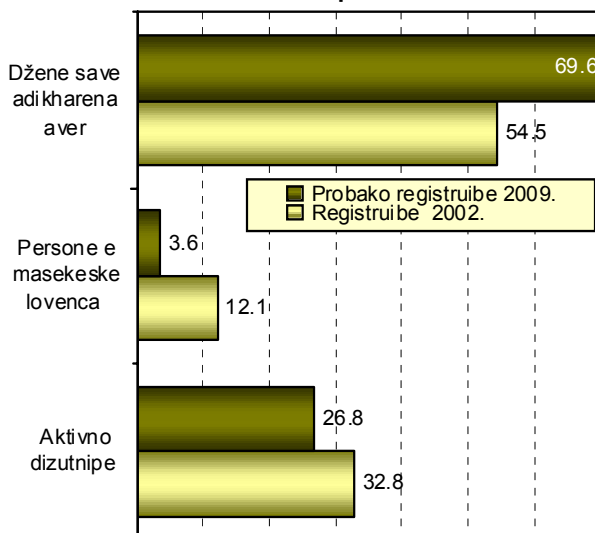
Maškar analfabetja Roma djuvlja sitno but po but, jase paše duj tritune analfabetja siton djuvlja.

Kotar sa sutno gendo Romanicengo phurane 10 thaj pobut berš analfabetja siton paše 27%.

Ekonomikake karakteristike

Mašakar registruibe Roma pophure 15 thaj pobut berša save sine ekonomikano aktivno ano kurko savo sine ponagle Probako registruibe (bidkhiba pedo odova ani dikhavutno kurko na sine pi buti vaš nasvalipe jase kotar javer daj sebeci.) sine sa 1230 (28,6%) persone, dji bučavne Roma sine paše 500.

Grafikoni 4. Dizutne prekal aktivibe

Struktura dizutnipasko prekal aktivibe sikavela kaj leibe kotar Romengo save aver adikharena ano sasutno kontingenti but baro (54,5% prekal Registruibe 2002, jase paše 70% ano astardo kontingenti Probako registruibe 2009).

Ano sasutno adikhardutno dizutnipe majbut si čhavore poterne 15 berš (48%) thaj kherutne (paše 30%).

Kotar personengo save siolen masekesko pokibe, poulavdipe penzionera, ano sasutno gendo Romengo sito but tikno.

Prekal gendja Registruibe 2002, koeficienti ekonomikano phangipe (203,1) sikavela kaj 100 aktivno Roma ekonomikano pharipa e 203 biaktivno džanutne kotar akaja etnikaki kupatni (persone kotar masekesko pokibe thaj adikhardutne persone), so sito but pobilačo kotar o molipe koeficientesko ano republikako niveli (120,1). Akava koeficienti pana pobilačo ano kontingenti Romengo save registruisale ano probako registruibe 2009, thaj ov sito dji po 274.

Tabela 5. Aktivno savi profili bukajako kerena (ano %)

	Probako registruibe 2009.	Registruibe 2002.
Sa	100,00	100,00
Kanunistja, funkcionerja thaj vastalutne-menadžerja	0,7	1,11
Ekspertja	1,5	1,43
Ekspertja maškarutne thaj tehničarja	6,3	2,83
Administratorja	0,7	1,22
Servisno bučarne i trgovcja	6,0	10,80

Maškar Roma save kerena daj buti ano reso te astaren vastušea vaš djivdipe majbaro gendo odolengo save kerena majčučavne bukja (41% prekal Registruibe 2002, jase 55% prekal Probako registruibe), so, sar dikhola, sebeci olengo bilačo edukaciaki struktura.

Ani grupa fundone – čučavne bukja majbut Roma kerena buti ano fizikake bukja ani trgovina thaj servisja, sar ini ano fizikake bukja ano lačharibe kherengo.

Tabela 5. Aktivino savi profili bukajako kerena (ano %)

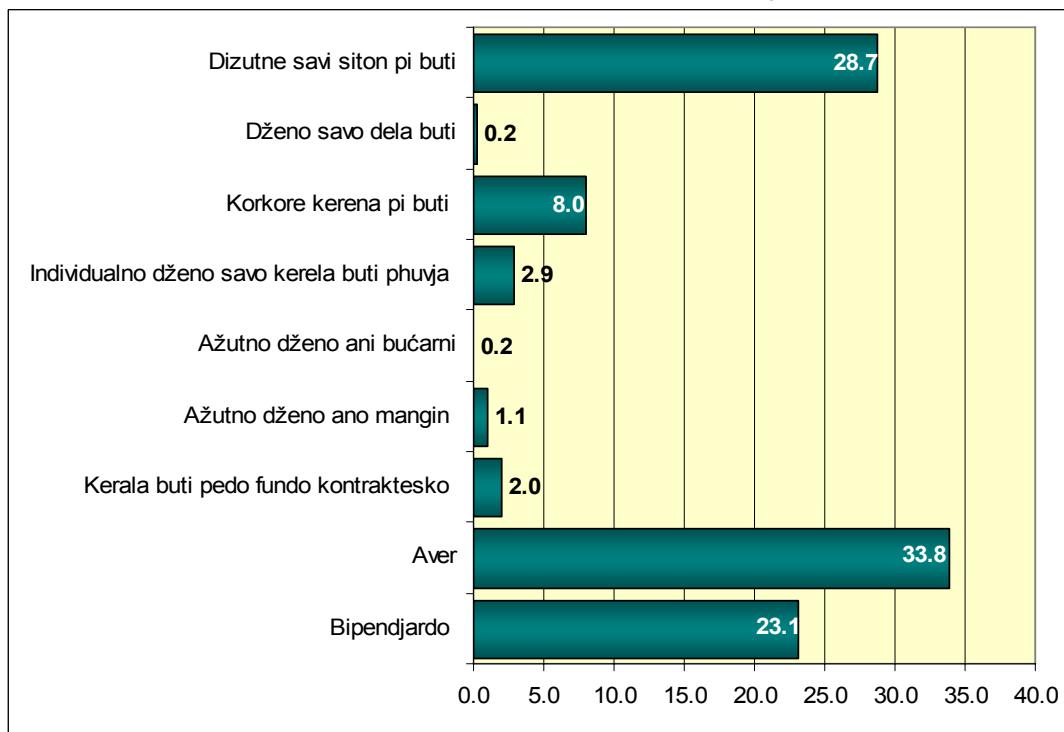
	Probako registruibe 2009.	Registruibe 2002.
Bučarne ani agronomia, thaj vešalutnipe	5,1	14,95
Zanatja thaj paše bučarne	7,1	8,48
Vastalutne makinenca, aparatjenca thaj monterja	6,7	9,36
Fundone – čučavne bukja	55,0	41,06
Aver thaj bipendjarde	10,7	8,74

Kotar dujto rig, ano bukja vaš saveske manglape učo ekspertjenko edukacia (pomisal ekspertja), Roma siton but hari (paše 1,5%), so popale sikavela pedo olengo inferioribe ano dikhljaripe skoluibasko.

Kana dikholape pedo profili bukjako firmako, instituciako jase dugajnako ano save o Roma siton pi buti, prekal gendja Probako registruibe 2009. berš, majbut siton pi buti ano „Komunalno servisi“ (37% kotar sa gendo). Ano dujto than siton buti ano lačharibe kherengo (10%), palo odova buti kotar finalno produktja (8%), trgovinaki buti (7,4%) thaj buti dromutnengo thaj relacie (2,3%).

Bilačo ekomikano pašljoibe romano dizutnengo pošukar šaj te dikhljolpe te sine kaj dikhljarenape gendja kotar bukjako statusi „bučarnengo“ (nevo pučibe ano Probako pučibe 2009.).

Grafikoni 5. Ekonomikano aktivno Roma prekal bukjako statusi

Pobut kotar trituno (33,8%) kotar sasutno gendo Romengo save ano kurko anglo Probako registruibe kerde buti (ekonomikano aktivno persone) čhivdile ani kategoria „aver“, savi sitoj vaš persone save na resena hakaja kotar bukjake relacie, jase vaš personenge save kerena buti „ano kalo“.

Haniga vastušejenge vaš djivdipe ano paluno jekh berš

Ano pučibe kotar haniga vastušejenge vaš djivdipe ano paluno berš dive ano Probako registruibe 2009. sine 3719 Roma (58%) save phende kaj na nolen nisave avibe lovengo. Paše 12% Roma djivdinena kotar socialno ažutipe, a 1,3% numa kotar ažutipe aver personengo.

Fertiliteti Romanicengo

Fundono karakteristika reproduktivno keribe Romengo sito uče kotor e djuvljengo save bijande ano starti fertilno periodesko (15 - 24 berš), thaj dikhutno but potikno odolengo save bijande palo 29. berš djivdipasko. Gendo kaj paše 20% (Registruibe 2002), jase 23% (Probako registruibe 2009) Romanicengo ano phuribe kotar 15 dji 19 berš siolen majhari jekh čhavoro nakhela ano rig akala konstataciako.

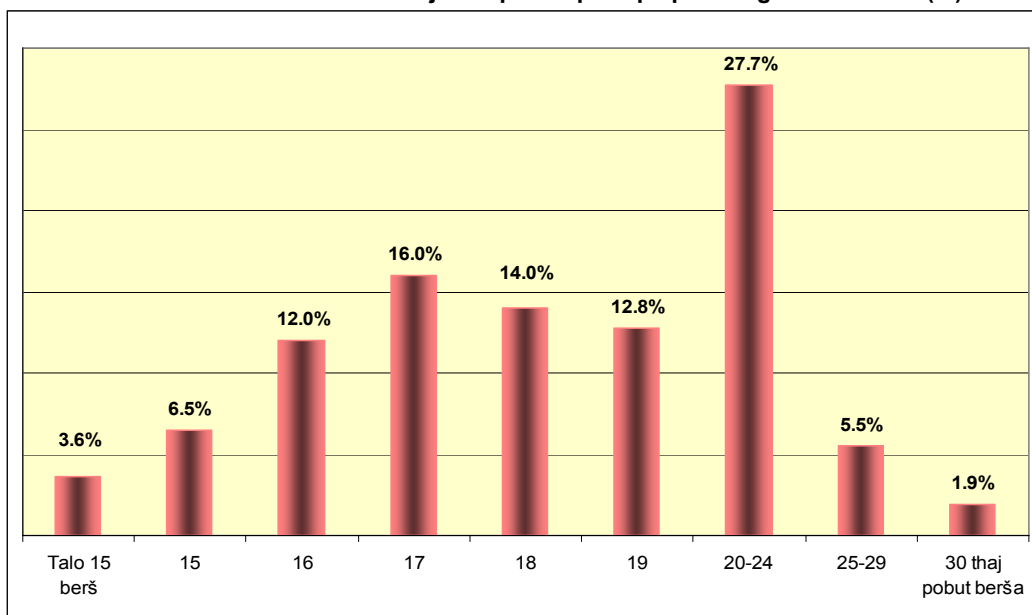
Tabela 6. Prosekesko gendo djivdobijande čhavore

	Prosekesko gengo djivdobijande čhavore djuvljano dizutnipasko phuro 15 thaj pobut berš	Prosekesko gengo djivdobijande čhavore djuvljengo save bijande
Probako registruibe 2009.	2,3	2,9
Registruibe 2002.	2,3	2,9

Romanice save bijande ano proseko siolen 2,9 čhavore, a prosekesko gendo čhavorengo vaš sa Romanice phure 15 jase pobut berša sito 2,3, Jekha-jekh gendja lelile ano registruibe 2002. berš thaj ano Probako registruibe 2009.

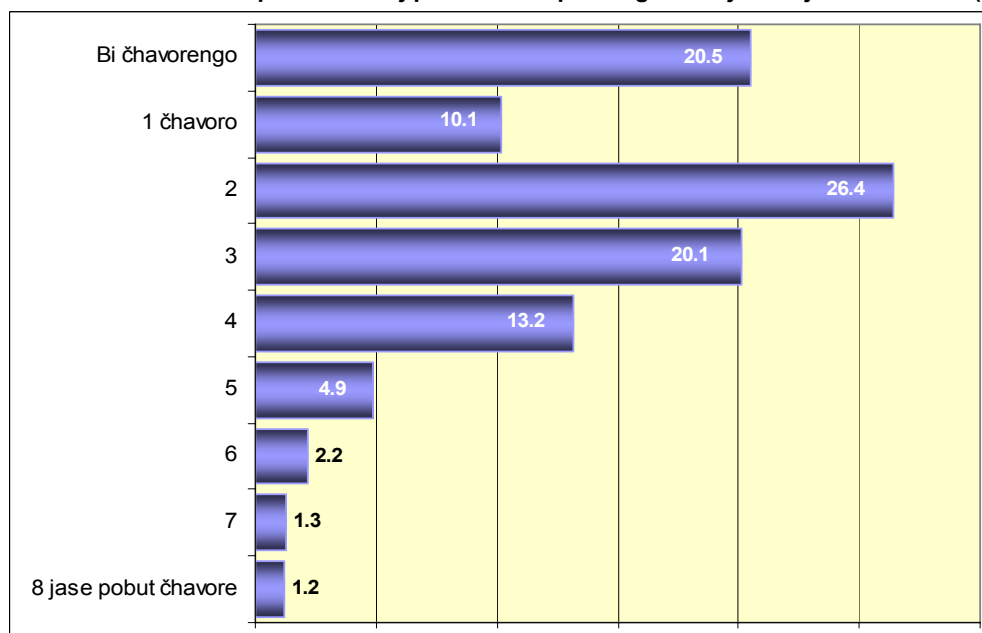
Gendja Probako registruibasko 2009. sikavela kaj ano sasutno kontingenti Romanicengo save bijande but baro kotor odolengo save anglune čhavore bijande po angle pere pherdeberšengo. Atoska, paše 38% Romanice bijande anglune čhavore pana so na pherde 18 berš, a si ini situacia kaj Romanice ule daja ini pohari kotar 16 berš (10%).

Grafikoni 6. Romanice save bijande prekal phuripe pere anglune čhavore (%)

Maškar Romanice phure 15 jase pobut berša astarde Probake registruiba majbut si odola save bijande duj čhavore (26,4%). Sakoja pondjto Romanica (20,1%) bijandi trina, a 22,8% štar, jase pobut čhavore.

Grafikoni 7. Romanice phure 15 thaj pobut berša prekal gendo djivdobijande čhavore (%)

Kherutnipa

Ano Probako registruibe khedisale gendja vaš 1509 romane kherutnipa

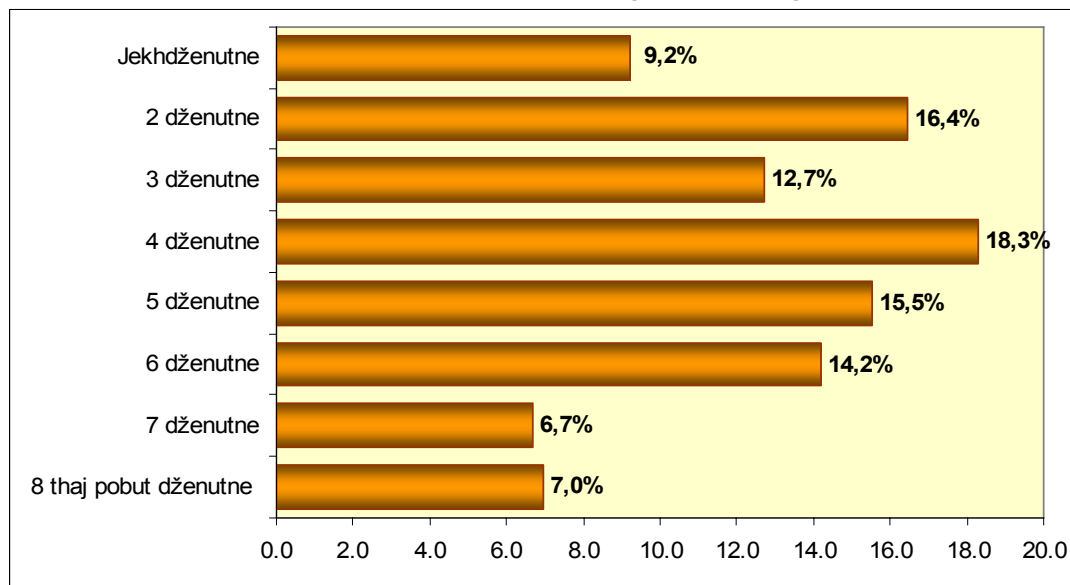
Prosekesko romano kherutnipe siole 4,3 džene, so sito po pobut kotar proseko Republika Srbiako (2,97 džene prekal registruibe 2002).

Khana dikholape pedo gendo dženengo kherutnipasko, maškar romane kherutnipa save astarde Probake registruiba majbut si štaředženengo thaj dujdženengo, hema, vaš ulavibe kotar sasutno kontingenti kherutnipasko Srbiako (registruibe 2002), kotor kherutnengo pobut kotar štar džene but pobaro. Atoska, romane kherutnipe e pondž thaj pobut dženenca sine ano Probako registuribe dji 43,4%, so sito but pobut kotar adjahar kotor familiengo ano sasutno gendo kherutnipako Srbiako (paše 15%).

Tabela 7. Kherutnipe prekal gendo dženengo

	Sa	kotar 1 dženo	2	3	4	5 thaj pobut dženengo	Prosekesko gendo dženengo kherutnipasko
Republika Serbia 2002.	100,0	20,0	24,8	19,0	21,3	14,9	2,97
Roma 2002.	100,0	11,5	17,2	15,5	20,7	35,1	3,95
Roma 2009.	100,0	9,2	16,4	12,7	18,3	43,4	4,30

Grafikoni 8. Kherutnipe prekal gendo dženengo

Majgendune kherutnipa astarde Probake registruiba (pondj kherutnipa) sinolen po 14 džene.

Kherutno fondi

Kherutne bešipaske činadipe ano save djivdinela baro gendo Romengo save astarde Probake registruiba sito but bilačo.

Tabela 8. Grupa bešipasko jekhutno ano savo kherutnipe djivdinela (ano %)

	Sa	Kher	Bešutnipe ano biznisesko e thanutnipe	Thanutnipe ano savo bešelape kotar zoralipe
Probnako registruibe 2009.	100,00	92,22	0,07	7,71
Registruibe 2002.	100,00	94,23	1,30	4,47

Kotar 1414 bešipaske jekhutne ano sve djivdinena o Roma astarde Probake registruiba paše 7,71% (109) siton ani kategoria thanutnipe ano savo bešelape kotar e zor.

Kotar bilače bešipaske činadipe ano save o Roma djivdinena vakharela ini gendo kaj 40% khera nanolen banjo; kaj instalacia pajnesko nanolen 19,5% khera; kaj 35% khera nane phande kanalizaciono sistemi, a 5% khera nanolen ni instalacia elektrikako energiako.

Kotar sasutno gendo registruibaske objekatja, 16% siton lačharde, numa jase majbut, kotar sano matrijali (čerpičja, phalja thaj aver). Majbut siton improvizuime objektja ano save bešelape kotar zori (šupe, barake thaj aver objektja vaš jekhvaktuno bešipe).

Klidutnipe

- Fundono reso legaripe Probako registruibe dizutnipasko, kherutnipasko thaj apartmajnengo 1-15. novembri 2009 – edukacia Romengi, sine te lačharolpe maškarpeske relacie thaj jekh-jekhasko pačavibe maškar džanutne romani instituciengo thaj ofielno statistikako. Kotar šov masek intenzivno kerdilo maškaribe ano gatarib akaja bari akcia ani e mediako promocio Probako registruibe, sar ini ano alosaribe personengo vaš angažuipe ano bukja registruibaske.
- Dujto reso sine kaj jekh gendo Romengo lela kotar ano aktivibe phando e legaripa, čhiviba thaj šifririba registruibasko rezultatjengo. Adjahar, angažuipe persone Roma manglape te astaren fundono djanipe thaj empirie save siton musaj vaš realizacia but semno registruibaske faze.
- Ano akava konteksti šaj te phena duj klidutne momentja:
 - Probako registruibe realizuisalo ano 24 registruibaske truja, so semninela kaj sine angažuisale 24 anketari Roma. Kriteriumi save statistika čhingja, a save siton vaš sa potencialno anketarja ano Registruibe 2011. berš, sine kaj sar anketari šaj te angažuinolpe pherdobešengo perosna e majhari agorisin maškarutne skola thaj

lače e hramiba. Numa, palo agorisimo terensko buti a pedo raporti instrukotrjengo thaj supervizorjengo, sar ini pedo fundo dikhljardutne pherde registruibaske formularja evidentno kaj o kriteriumi maškarutni skola but pharo te ovol vaš baro gendo Romengo save mange te keren buti sar anketarja. Ano akava manglape te phenolpe ini bišužo hramibe, thaj ini bipendjaripe oficielno (ćirilicako) lil ano savo ka ovol o Registruibe 2011. thaj ka oven stampime registruibaske formularja.

- Persone angažuime ano bukja čhivibe gendjengo thaj šifiribe tekstualno djevapja ano pherdipe pherde rodipe statistikako kotar o informatikako djanipe thaj djevapibe prekal buti.
- Numa, bajo sito kaj 3,5% persone na mangle te registruinenpe. Te sine kaj akale procenteske čhiva ini kotor kherutnipasko ano avrijalutne phuvja, vaš save khonik našti te dol gendja (1%), ovela 4,5% so nane astardile registruiba. Adjukara kaj intenzivno mediaki kampanja, savi ka legarol Republikako fondi vaš statistika anglo registruibe, kotar manglipe thaj semnibe registruibasko ka kerol te tiknarolpe gendo personengo savo na mangena te registruinenpe. Mediake kampanja ka legaren ini romani instutice, adjahar kaj e dizutnenge ka mothavolpe olengi rola thaj semnibe te lolpe kotor ano registruibe.
- Ani mediaki kampanja manglape te dolpe paćiv po odova kaj o gendja siton numa ano statistikake buti, thaj kaj, prekal Kanuni vaš registruibe, sa direktne džene ano registruibe manglape te garaven sa gendja save kedinde. Odova semninela kaj o dizutne našti te adjukaren nisavi beneficia po fundo rezultatja registruibasko, a adjahar musaj te oven sigurno kaj ni jekh forma socialno ažutipe naka cidolpe pedo fundo olengo djevapi ano registruibaske formularja.
- Čhivelape pućibe kote statistika šaj te adjukarol semni rola romana khupatnako kotar legaripe registruibasko? Majangle, adjukarlape devipe dumo romana kupatnako ano resibe biproblemesko khuvibe anketaresko ano registruibaske truj ano save si sar phenlape romane kralja. Bi dikhibasko pedo odova, so ano sakova registruibasko truj ano disave thana čhivdilo plakati e fundone informacienca vaš registruibe thaj vaš odova kaj anketarja sinolen autorizacia thaj legitimacia, „romane kralja“ ini ano Probako registruibe – edukacia Romengi ini ano Probako registruibe savo RFS legargja ano aprili 2009. berš kerde problemi e anketarjenge.

ARTIKLJA

15. PRANDIBASKO STATISI

Biprandimo/biprandimi.....1
 Prandimo/prandimi (djidvinena kupatne).....2 → 17
 Prandimo/prandimi (na djidvinena kupatne).....3
 Phivlo/phivli4
 Ulavdo/ulavdi.....5

16. DJIVDINELA MI PERSONA ANO AVRI PRANDIBASKI KUPATNI Oja.....1 Na.....2

17. GENDO DJIVDOBIJANDE ČHAVORENGO
 (ano odova ini čhavore save nane ano djivdipe)

18. BERŠ BIJANDIPASKO DJIVDO BIJANDE ČHAVORENGO

19. RAŠTRANIPE

Republika Srbiako.....1
 Republika Srbiako thaj aver raštrako.....2
 Aver raštrako.....3
 Bi raštranipe.....4

Vaš pobut kotar 3 djivdo bijande čhavore, hramin berš bijandibasko majtikne čhavoresko →

Te sine kaj hraminelape 2 jase 3, hramin anav aver raštrako.

ETNIKAKE KARAKTERISTIKE

20. NACIONALNO DJENIPE (prekal gendo 47. ačhimos republika srbiako, dizutno nane musaj te mothavol so sito)

Srbikano.....1 Aver (hramin) →

21. DAJAKI ČHIB

Srbikani.....1 Aver (hramin) →

22. RELIGIA (prekal gendo 43. ačhimos republika srbiako, dizutno nane musaj te mothavol so sito)

EDUKACIA

23. MAJUČI AGORISIMI SKOLA (djevapi na hraminelape vaš angloskolake čhavore thaj sikljovne fundona skolako)

Bi skolako.....1
 Bipherdi fundoni skola.....2 → (hramin gendo agorisibaske klase)
 Fundoni skola (8 klase).....3
 Maskarutni skola.....4 → (kobar berša sitoj)
 Specijalizacia palo maskarutni skola.....5
 Uči skola.....6
 Majuči skola/fakultet/akademia.....7

(anav maskarutna/uča/majuča skolako/fakulteti/akademia)
 (kotor/grupa/ulavdipe)

24. ASTARDE TITULE (numa vaš persone save ko pučibe 23. dena djevapi 7)

Fundone akademiake/strukake studie (I stepeni).....1 Magistri.....3
 Diplomirime/master/specialisti.....2 Doktori scienciako.....4

25. SKOLA ANO SAVO PERSONA NAKHELA

Gatisaribasko thaj angloskolako programi1 Studie I stepeni (fundone akademiake/strukake).....5
 Fundoni skola.....2 Studie II stepeni (diplomsko/master/specijalistikane).....6
 Maskarutni skola.....3 Studie III stepeni (doktoreske akademie).....7
 Specijalizacia pali maskarutni skola.....4 Na skoluinelape.....8 → 27

26. KOTE PERSONA NAKHELA ANI SKOLA

Than-bešipaskothan → 28
 Komuna-avrijalutni phuv

27. SITO MI PERSONA BIEDUKUIMI (djevapi na čivelape vaš angloskolake čhavore) Oja.....1 Na.....2

AKTIVIBE	
28. KERGJEN MI ANO KURKO SAVI SINE POANGLE E REGISTRUIBASTA (kotar 25, dji 31. oktobri) DAJ BUTI VAŠ TE KEREN LOVO, MASEKESKO POKIBE, JASE AVER DISO ANO LOVE JASE ANI NATURA, JASE KERGJEN BUTI ŠAR BIPOKIBASKE PERSONA ANO BUKJAKO THAN E DJENESKO FAMILIAKO KHERUTNIPE JASE ANO FAMILIAKO MANGIN	Oja.....1 → 34 Na.....2 → 29
29. SITUMEN MI POKIBASKI BUTI SAVESTA ANO KURKO SAVE SINE POANGLE KOTAR REGISTRUIBE NASINEJ PI BUTI VAŠ NASVALIPE, BERŠESKO BEŠIPE, JASE KOTAR AVER SEBEPİ	Oja.....1 → 34 Na.....2 → 30
30. ANO ŠTAR KURKE SAVE SINE POANGLE KOTAR REGISTRUIBE RODINGJEN MI BUTI	Oja.....1 → 31 Na.....2 → 33
31. TE SINE TUMENGE DELAPE BUTI, ŠAJ MI ANO DUJ KURKE SAVE AVENA TE LEN TE KEREN BUTI	Oja.....1 → 32 Na.....2 → 33
32. KERGJEN MI BUTI DAJ DROM	Oja.....1 → 34 Na.....2 → 38
33. SAVE KATEGORIAIKE BIAKTIVNO PERSONA PERELA	
Penzioneri/penzionerka1	} → 38
Kherutni2	
Sikjovno-siljovni/studenti-studentica (15 berš thaj pobut)3	
Čhavoro poterno kotar 15 berš4	
Bikvalifikuimo vaš buti.....5	
Ano adikaribe sankcia phanglibasko jase napi anglopanibasko6	
Aver.....7	
34. BUTI SAVI KERELAPE	
35. BUKJAKO STATUSI	
Bučaribaski persona ano sa savo sektori mangipasko (privatno, raštrako, thaj aver).....1	
Devutno bukjako.....2	
Korkorutno kerela pi buti.....3	
Individualno buti ani agronomia.....4	
Ažutno (bipokibasko) djeno ano bukjako than e djenesko familiako kherutnipasko5	
Ažutno (bipokibasko) djeno ano familiako mangin.....6	
Kerela buti pedo fundo kontrakti, kotar keribe, autoresko kontrakti thaj aver7	
Aver.....8	
36. FORMA BUKJAKI	
Hramin anav firmako (ekonomiako amalipe), bučarno than, institucia thaj aver	(šifra forma bukjaki)
37. BUTI THANESKI	
Ano kher.....1	
Ano agronomiako mangin.....2	
Bi konstantno than bukjako.....3	
Ano avrijalutnipe.....4	
Avri kheresta, ano akaja adresa.....5	
Than-bešipaskothan	
Komuna	
(mahala)	
(kheresko gendo)	

38. HANIG VASTUŠEJENGO VAŠ DJIVDIPE ANO PALUNO JEKH BERŠ
(notirin majbut duj djevapja)

Masekesko pokibe jase aver love pedo fundo bukjako.....1	Lelutno lovo/garavdo lovo.....6
Penzia.....2	Aver haniga loveske (devipe lovesko vaš bilučarne persone, alimentacia thaj aver).....7
Avibe lovesko kotar mangin (devipe ani kiria kher, apartmani, bukjako than, phuv, thaj aver).....3	Daj vakhtesko ažulipe aver personengo8
Socialno leibe lovesko (čhavonikano kotar, materialno lovengo arakhibe thaj aver).....4	Bi masekeso lovengo.....9
Stipendia vaš sikljovne/studentja5	

39. SITOJ MI PERSONA ADIKHARDO KOTAR AVER Oja.....1 Na.....2 → **40.**

Karakteristika odolesko savo adikharla persona (notirin numa jekh djevapi)

Kerela agronomiaki buti1
Kerela naagronomiaki buti2
Penzioneri/ka jase persona e aver personalno avibe lovengo3
Kerela buti/bešela ano avrijalutnipe.....4
Juridikako persona5

Ano pučibe 40. thaj 41. dena djevapi numa persone save kerena buti/nakhena ani skola, jase persone vaš save pedo pučibe 25. dena daj djevapi kotar 1 dji 7 jase vaš ko pučibe 28. dena djevapi 1.

40. DINAMIKA INARIBASKO ANO THAN BEŠIPASKO

Kerela buti/skoluinelape ano than bešipasko1
Sakodive.....2
Jekh drom ano kurko.....3
Daj drom.....4

41. VASTUŠEA PHIRIBASKO
(notirin majbut duj djevapja)

Automobili.....1	Tramvaji, trolejbusi.....5
Dizako autobusi.....2	Bicikli.....6
Maškardizako autobusi.....3	Motorcikili7
Vozi.....4	Prende.....8
	Aver.....9

INVALIDITETI

42. VAŠ DAJ LIMITIRIBE/ČHALAVDIPE/INVALIDITETI ARAKHENA TUMEN E PHARIPA VAŠ TE KEREN
SAKO DIVUTNO AKTIVIBE ANO KHER/ANI SKOLA/ANI BUTI
(djevapi ano akava pučibe na neto obligacia)

Oja.....1	
Na.....2	} → 43.
Na mangela te dol djevapi.....3	

a) Si pharipe e
(notirin jekh jase pobut djevapipa)

Phiriba (phiribe prenca, phiribe pedo basamakja thaj aver)1	} →
Korkoro te uravolpe/habe/adikharibe personalna higiena2	
Dikhiba, ini kaj si tumen optikake vastušea3	
Šuniba, ini kaj si tumen šunibasko aparati4	
Gndipa/koncentracia/sikljoviba thaj aver5	
Komunikacia (vakhariba, haljoviba tumaro/averengo, psihologiako, mentalno, emocionalno problemi).....6	

b) Istemalkerena mi jekh kotar akala aparatja ←
(notirin jekh jase pobut djevapipa)

Elektromotorno kolica.....1
Mehanikaki kolica.....2
Štake.....3
Ažutni vaš phiribe.....4
Proteza thaj aver ortotičko aparatja.....5
Khonik kotar akala6

43. KO DENGJA GENDJA

Persona savi registruinelape.....1
Djeno kherutnipasko.....2
Daj aver.....3

PHERELA STATISTIKA

Rndomo gendo familiako	☐
Pašjoibe djenesko ani familia	☐

GENDJA KOTAR O KHER	
1. LILUTNO PHERELAPE VAŠ	
Kher.....	1
Bešutni ekonomikani kancelaria.....	2
Than ano save bešelape kotar zoralipe	3
Kolektivno bešipasko kher	4
2. SOJ KOLEKTIVNO BEŠIPASKO KHERESKO (numa te sine sar djevapi pedo angluno pučibe dendilo tali šifra 4)	
Hotel, kher e sobenca vaš te pokinelpe	1
Institucia	
Studentjengo, sikjovnengo kher thaj internati.....	2
Institucia socialno uluvipasko vaš bešipe	
čhavorenngo thaj temengo	3
Institucia socialno uluvipasko vaš bešipe	
bare manušengo	4
Religiaki institucia.....	5
Aver institucie.....	6
Kvašostabilne jase jekhvaktune objektja (kampi, baraka thaj aver)	7
3. ISTEMALKERIBE KHERESKO	
Numa vaš bešipe	1
Vaš bešipe thaj keribe buti.....	2
Numa vaš keribe buti	3
Jekhvaktuno biberšutno kher	4
Mukho kher	5
Vaš dinglol thaj rekreacia	
Ano vikeng kher	6
Ano familiako kher	7
Ano aver soj soliteresko	8
Ano vakhti sezonsko bukja ani agronomia	9
4. BUFLIJE KHERESKO (m²)	
5. GENDO SOBENGO ANO KHER (e bufljipa kotar 4 m ² thaj pobut)	
6. BUFLIJE KUŽINAKO (m²)	
7. BANJO ANO KHER	
Si.....	1
Nano.....	2
8. TOALETI ANO KHER	
Si (ano ulavdo than jase ano banjo)	
E pajenea	1
Bi pajnea	2
Nane.....	3
9. INSTALACIA ANI KHER	
a) Pajnesko phiribe	
Si	
Phande siton pedo publikako pajnesko phiribe.....	1
Phande siton pedo aver soj phajnesko phiribe (thanutno, gavesko thaj aver) ..	2
Phande siton pedo hidrofori thaj aver.....	3
Nane phane po pajnesko phiribe.....	4
Nane.....	5
b) Kanalizacia	
Si	
Phande siton pedo publikaki kanalizacia.....	1
Phande siton pedo septikake rupa	2
Nane phande	3
Nane.....	4
c) Elektrikaki energia	
Si.....	1
Nane.....	2

d) Centralno-etažako tatipe	
Ano duripe (kotar publikaki centrala thaj aver)	1
Etažno ano soliteri (jase ano kher)	2
Nane.....	3
e) Gasesko phiribe (vaš gasi savo anelape prekal sistemi)	
Si.....	1
Nane.....	2
10. SOJ ENERAGENTJENGO VAŠ TATIPE KHERESKO (na delape djevapi vaš khera save ko pučibe 9. d) trujalutno sito 1)	
Ugali.....	1
Kašt thaj aver.....	2
Mazuti thaj ulje vaš tharibasko	3
Plinesko/gasesko energenti.....	4
Elektrika.....	5
Aver soj energiako	6
11. MANGIN KHERESKO	
Privatno mangin jekha personako	1
Privatno mangin duj jase pobut persone (kupačno mangin) ..	2
Aver soji mangipasko	
Raštrako, komunako, publikako fondjengo	3
Publikako firmengko thaj instituciengo	4
Religiako instituciengo	5
Aver.....	6
12. KATI ANO SAVO ARAKHELAPE O KHER/APRTMANI (parteri 0, angluno kati 1, dujto kati 2 aver. podrumi 60; sutureni 70; talokrovi 80)	
13. KHER/STANI SITO NUMA ANO JEKH KATI (NIVELI)	
Oja.....	1
Na.....	2

GENDJA VAŠ SOLITERI ANO SAVO SITO KHER/APRTMANI	
1. BERŠ LAČHARIBE SOLITERESKO	
2. SOJ SOLITERESKO ANI SAVI SITO KHER APRTMANI	
<i>Ulavde soliteri:</i>	
E jekhe kher/aparmanea	1
E duj kher/aparmanea (jekh pedo dujto)	2
Kvašo ulavdo soliteri (duj phande kher/apartmajna)	3
Soliteri ano mdo (e majhari trin phande kher apartmanenca savenda sako siole poro khuvibasko vudar) ..	4
<i>Soliteri pobut kher apartmajnenca:</i>	
Kotar 3-9 kher/apartmajna	5
Kotar 10 jase pobut kher/apartmajna	6
Dujto bešipasko soliteri	7
Bibešipasko soliteri	8
3. MATRIJALI AVRUNE DUVARJENGO E SOLITERESKO	
Zoralo matrijali	1
Sano matrijali	2

PHERELA STATISTIKA	
Gengo registruibe kherutnengo ano kher/apartmani	☐
Gengo registruibe personengo ano kher/apartmani	☐
Gengo registruibe djenengo ano khrutnipe	☐

1. LISTA DJENENGO ANO KHERUTNIPE (situacia ano dive 31. oktobri 2009, ano 24 sahat)

Registruibepe se djeno kherutnipepe, ti dikhba podo obova kaj ano vatiba registruibepe sion ano than bejipasko, jase nametini sojepe bujisko, stobidasko jase kotar aver-aver otij sojepe. Djene kherutnipepepe registruibepepe ano nam para sizo familako, thaj obova mjangare djene argumane, thaj dojo, thaj aver-aver famile.

Rodo genditko	Azar thaj anglozaw	Azar jhba dipalidasko	Azar praubasko/ avirprandibasko partner-partnera	Familako jatba e persona podo saro ligantipe kherutnipe	Rodo genditko ano familako	Pajipoba djenepepe ano familako	Soepe nabesipasko
01	02	03	04	05	06	07	08
01							
02							
03							
04							
05							
06							
07							
08							
09							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							

Sojepe nabesipasko kotar than bejipasko

- Kerela but ano aver than an Republica Saha
- Stouridnepe ano aver than an Republica Saha
- Pi but ano avirpandibasko ko angilutano mesadabari jase kotar kerela but
- Nahilo pi but ano dipalidasko-kocodidonepe jase aver amaro filija jase firma ano avirpandibasko, maktarmenturi organizaci thaj aver
- Babala an avirpandibasko sar djeno familako personalo saro nabesipasko kotar sojepe 3.
- Babala an avirpandibasko sar djeno familako personalo saro nabesipasko kotar sojepe 4.
- Studimela ano avirpandibasko
- Aver sojepe (bukajko drom, sasjipe, asistencio thaj aver)

Pajipoba djenepepe ano familako

- Rom-romji
- Partnerka ano avirprandibasko ligantipe
- Kupitje, djawo
- Chawo saro mulesko partensio-komunelo
- Chawo saro djeno partensio-komunelo
- Kokozano tabasko djajit
- Chawo kokozano tabasko djajit
- Preco na peria ano familako

Rodo genditko ano familako

- Djinepe sojepe familako
- Djinepe otij familako
- Djinepe ita familako
- Aver
- Persona saro na peria ano familako

2. LISTA JEKHWAKHTUNE BERSUTNE PERSONE ANO THAN REGISTRUIBASKO

Rodo genditko	Azar thaj anglozaw	Soepe bejipasko
01	02	03
01		
02		
03		
04		
05		

Familako jatba e persona podo saro ligantipe kherutnipe

- Rom/romji
- Sastro: sasuj
- Avirprandibasko (romnako dati/daj)
- Papo/mami
- Unukolunuka
- Djamuro/termi

Sojepe bejipasko

- Buti
- Sotidibe
- Sio sar djeno familako personalo sojaro kotar sojepe 1. jase 2.
- Aver sojepe (sasjipe, bukajko jase pruwot drom thaj aver)